

tibi fames in terra tua: aut tribus mensibus fugies aduersarios tuos et illi te persequent. aut certe tribus diebus erit pestilentia in terra tua. **N**unc ergo delibera et vide quem rindeat ei qui me misit simonem. Dixit autem dauid ad gad. Coartor nimis. Sed melius est incidam in manus domini. multe enim anime eius sunt. quam in manus hominum. **I**mposuitque dominus pestilentiam in israel: de mane usque ad tempus constitutum: et mortui sunt ex populo a dan usque ad bethleem septuaginta milia viros. **C**umque extendisset manum suam angelus domini super iherusalem ut disperderet eam. misertus est dominus super afflictionem. et ait angelo percipienti populum. Sufficit nunc: contine manum tuam. **E**rat autem angelus domini iuxta aream areuna iebusei. **D**ixitque dauid ad dominum cum vidisset angelum cedentem populum. **E**go sum qui peccaui et ego inique egi: illi qui oues sunt quid fecerunt. **T**ertio obsecro manus tua contra me et contra domum patris mei. **V**enit autem gad propheta ad dauid in die illa et dixit ei. **A**scende et constitue altare domino in area areuna iebusei. **E**t ascendit dauid iuxta sermonem gad quem preceperat ei dominus. **C**onspiciensque areuna animaduertit regem et seruos eius transire ad se: et egressus adorauit regem prono vultu in terram et ait. **Q**uid cause est ut veniat dominus meus rex ad seruum suum. **C**ui dauid ait. **U**t emam a te aream: et edificem altare domino et cesset interfectio que grassata est in populo. **E**t ait areuna ad dauid. **A**ccipiat et offerat dominus meus rex sicut placet ei. **H**abes boues in holocaustum: et plaustrum et iuga bouum in usus lignorum. **D**ia dedit areuna regi. **D**ixitque areuna ad regem. **D**ominus deus tuus suscipiat votum tuum. **C**ui rindens rex ait. **N**equaquam ut vis: sed emam precio a te. et non offeram domino deo meo holocausta gratuita. **E**mit ergo dauid aream et boues: argenti sicli quinquaginta: et edificauit ibi dauid altare domino: et obtulit holocausta et pacifica. **E**t propiciatus est dominus terre. et cohabitata est plaga ab israel.

ExPLICIT secundus liber Samuelis.

Incipit liber primus malachim: id est Regum tertius. Cap. I.

Et rex dauid senuerat: habebatque etatis plurimos dies. **C**umque opiret ierusalem non calehebat. **D**ixerunt ergo ei serui sui. **Q**ueramus domino nostro regi adulescentulam virginem. et stet coram rege et foueat eum. dormiatque in sinu suo: et calefaciat dominum nostrum regem. **Q**uesierunt igitur adulescentulam speciosam in omnibus finibus israel. et inuenerunt abisac sunamitam: et adduxerunt eam ad regem. **E**rat autem puella pulcherrima: dormiebatque cum rege et ministrabat ei rex vero non cognouit eam. **A**donias autem filius agith eleuabat dices. **E**go regnabo. **F**ecitque sibi currum et equos et quinquaginta viros qui currerent ante eum. **N**eque corripuit eum pater suus aliquando dicens. **Q**uare hoc fecisti: **E**rat autem et ipse pulcher valde secundum natum post absalon. **E**t sermo eius: cum iocundus ab filio saruie et cum abiathar sacerdote qui adiuuabat pres adoniam. **S**adoch vero sacerdos et banaias filius ioiade et nathan propheta et semei et cerethi et selethi et omne robur exercitus dauid non erat cum adonia. **I**mmolatisque adonias arietibus et vitulis et vniuersis pinguibus iuxta lapidem coeleth qui erat vicinus fonti rogel. **V**ocauit vniuersos fratres suos filios regis et omnes viros iuda suos regis. **n**athana autem propheta et banaias et robustos quosque et salomonem fratrem suum non vocauit. **D**ixit itaque nathana ad bethsabem matrem salomonis. **N**umquid audisti quod regnauerit adonias filius agith et dominus non dauid hoc ignorat. **N**unc ergo veni accipe consilium a me: et salua anima tua. **f**iliique tui salomonis. **G**rade et ingredere ad regem dauid: et dic ei. **N**one tu domine mi rex iurasti mihi ancille tue dicens. quod salomon filius tuus regnabit post me: et ipse sedebit in solio meo. **Q**uare ergo regnat adonias? **E**t adhuc ibi loquente cum rege: ego veni post te: et complebo sermones tuos. **I**ngressa est itaque bethsabem ad regem in cubiculo. **R**ex autem senuerat nimis: et abisac sunamitis ministrabat ei. **I**nclit

navit se berfabee et adoravit regem. Ad
quã rex. quid tibi inquit vis. **Que** rñdēs
ait. **Dñe** mi rex. tu iurasti p dñm deũ tu
um ancille tue. salomon fili' tu' regna-
bit post me et ipse sedebit in solio meo et
ecce nunc adonias regnat te dñe mi rex
ignorate. **N**actavit boues et piguia q̄q̄
et arietes plurimos. et vocavit oēs fili-
os regis. abiatthar q̄q̄ sacerdotē et ioab
pncipē militie. salomonē autē servū tuū
nō vocavit. **U**eruntñ dñe mi rex in te
oculi respiciūt totius isrl' ut indices eis
quis sedere debeat in solio tuo dñe mi
rex post te. **E**ritq̄ cū dormierit dñs me'
rex cū patrib' suis: erimus ego et filius
meus peccatores. **A**d huc illo loquēte cū
rege nathan ppheta venit. **E**t nunciaue-
rūt regi dicētes. **A**dest nathan ppheta.
Cūq̄ introisset in p̄spectu regis et ado-
rasset eū p̄nus i terrā: dixit nathā. **Dñe**
mi rex tu dixisti adonias regnet post me
et ipse sedeat sup thronū meū. **Q**uia de-
scendit hodie et imolavit boues et pin-
guia et arietes plurimos. et vocavit uni-
versos filios regis et p̄ncipes. abiatthar
q̄q̄ sacerdotē. illisq̄ v̄scētib' et bibentib'
corā eo et dicentib'. **U**ivat rex adonias.
me servū tuū et sadoch sacerdotē: et ba-
naiam filiū ioiade et famulū tuum salo-
monē nō vocavit. **N**unq̄d a dño meo re-
ge exiit hoc verbū: et mihi nō indicasti
servo tuo q̄s sessurus esset sup thronū
dñi mei reg' post eū. **E**t rñdit rex david
dicēs. **V**ocate ad me berfabee. **Q**ue
cuz fuisset ingressa corā rege et stetit ante
eum iuravit rex et ait. **U**ivit dñs q̄ eruit
aiam meā de omni angustia: q̄z sicut iu-
raui tibi p dñm deũ israel dicēs. **S**alo-
mon fili' tuus regnabit post me: et ipse se-
debit sup soliū meū p me: sic faciā hodie
Sūmissioq̄ berfabee in terrā vultu ado-
ravit regē dicēs. **U**ivat dñs meus rex
david i eternū. **D**ixit q̄z rex david. **V**o-
cate mihi sadoch sacerdotē et nathā p-
phetā et banaiā filiū ioiade. **Q**ui cū in-
gressi fuissent coram rege: dixit ad eos.
Tollite vobiscū servos dñi v̄ri. et impo-
nite salomonē filiū meū sup mulā meā

et ducite eū in gion. et unget eū ibi sa-
doch sacerdos et nathā ppheta in regem
sup isrl. et canetis buccina atq̄ dicetis.
Uivat rex salomō. **E**t ascēderis post eū
et venietis in hierl'm. et sedebit sup so-
liū meū et ipse regibit p me: illiq̄ p̄cipiā
ut sit dux sup isrl' et sup iudā. **E**t rñdit
banaias filius ioiade regi dicēs. **A**men.
Sic loquat' dñs de' dñi mei reg'. **Q**uō
fuit dñs cū dño meo rege: sic fit cū salo-
mone et sublim' faciat soliū eius a solio
dñi mei regis david. **D**escendit ergo sa-
doch sacerdos et nathā ppheta et banaias
fili' ioiade et cerethi et selethi. et imposue-
rūt salomonē sup mulā regis david. et
adduxerūt eū i gion. **S**umpseruntq̄ sadoch
sacerdos cornu olei de tabernaculo et un-
xit salomonē et cecinerūt buccina et di-
xit oīs p̄ls. **U**ivat rex salomō. **E**t ascē-
dit uniuersa multitudo post eū. et p̄ls
canentiū tibijs et letantium gaudio ma-
gno et insonuit terra a clamore eorū. **A**u-
diuit autē adonias et oēs q̄ inuitati fue-
rāt ab eo. **J**amq̄ p̄vitiū finitū fuerat.
Sz et ioab audita voce tube ait. qd fibi
vult clamor ciuitatis tumultuātis: **A**d
huc eo loquēte: ionathā filius abiatthar
sacerdotis venit. **C**ui dixit adonias. **I**n-
gredere. qz vir fortis es et bona nunciās
Rñditq̄ ionathā adonie. **N**equaq̄. **D**o-
minus enī nē rex david: regē p̄stituit sa-
lomonē. misitq̄ cū eo sadoch sacerdotē
et nathā pphetam et banaiā filiū ioiade
et cerethi et selethi. et imposuerūt eū su-
per mulā regis. **U**ixeruntq̄ eū sadoch
sacerdos et nathan ppheta regē in gion.
et ascenderūt inde letantes: et insonuit
ciuitas. **H**ec est vox quā audistis. **S**ed
et salomō sedet sup soliū regni. et ingressi
serui regis benedixerūt dño nō regi da-
uid dicētes. **A**mplificet deus nomē salo-
monis sup nomē tuum: et magnificet
thronū eius sup thronū tuū. **E**t adora-
uit rex in lectulo suo: insup et hec locut'
est. **B**ndictus dñs deus israel qui dedit
hodie sedentē in solio meo videntibus
oculis meis. **T**erriti sunt ergo et surre-
xerunt oēs q̄ inuitati fuerāt ab adonia.

et iuit vnusquisq; in via sua. Adonias aut timēs salomonē: surrexit et abiit in tabernaculū dñi: tenuitq; cornu altaris. Et nunciauerūt salomoni dicētes. Ecce adonias timēs regē salomonē t3 cornu altaris dicēs. Juret mihi rex salomō hodie q; nō interficiat seruū suū gladio. Dixitq; salomon. Si fuerit vir bonus: nō cadat ne vnus quidē, capillus eius ī terrā: si aut malū inuentū fuerit in eo morietur. Visit ergo rex salomō, et eduxit eū ab altari et ingressus adorauit regem salomonē. Dixitq; ei salomō. Tade in domū tuam.

II
Appropinquauit aut dies dauid vt moreretur. pcepitq; salomoni filio suo dicēs. Ecce ego ingredior viā vniuerse terre. Cōfortare et esto vir fortis et obserua vt custodias mādata dñi dei tui vt ambules in vtis eius et custodias cerimonias eius: et pcepta eius et iudicia et testimonia. sicut scriptū est in lege moisi vt intelligas vniuersa q; facias. et quocūq; te vteris vt cōfirmet dñs sermones suos q; locut' est de me dicēs. Si custodierint filij tui vias meas: et ambulauerint corā me in veritate in oī corde suo et in oī aīa sua: nō aufertur tibi vir de solio isrl. Tu q; nosti q; fecerit mihi ioab filius saruie: q; fecerit duobus pncipib; exercitus isrl. abner filio ner et amase filio iether quos occidit et effudit sanguines belli in pace. et posuit cruorē belli in baltheo suo q; erat circa lūtos eius. et in calciamento suo q; erat in pedib; eius. Facias q; iuxta sapiāz tuā et nō deduces caniciē eius pacifice ad inferos. Sed filijs berzellai galaaditis reddes gratiā: erūtq; comedētes in mensa tua. Occurrerūt enī mihi qñ fugiebā a facie absalō fratris tui. Dabes q; apud te semei filiū gera filij gemini de bahu- rim q; maledixit mihi maledictōe pessima qñ ibā ad castra. Sed q; descendit mihi in occursum cū transire iordanē et iurauit ei p dñm dicēs. nō te interficiā gladio tu noli pati eū esse innotū. Vir aut sapiens es vt scias q; facias ei. deducesq;

canos eius cū sanguine ad inferos. Dormiuit igit dauid cū pñib; suis: et sepultus est in ciuitate dauid. Dies aut q; regnauit dauid sup isrl quadraginta anni sunt. In hebron regnauit septē ānis in hierlm triginta trib; . Salomō autē sedit sup thronū dauid pñs sui: et firmatū est regnū eius nimis. Et ingressus ē adonias filius agith ad bersabee matrem salomonis. Que dixit ei. Pacificus ne est ingressus tuus? Qui rēdit. Pacificus. Addiditq;. Sermo mihi est ad te. Cui ait. Loqre. Et ille. Tu inqt nosti q; meū erat regnū. et me pposuerat oīs israel sibi in regē: sed translātū est regnū et factū est fratris mei. A dño enī cōstitutū est ei. Nūc ergo petitionē vnā precor a te ne cōfundas faciē meā. Que dixit ad eū. Loquere. Et ille ait. Precor: vt dicas salomoni regi. neq; enī negare tibi quicq; p̄t. vt det mihi abisac sunamitē vxorē. Et ait bersabee. Bene ego loqre p te regi. Venit ergo bersabee ad regē salomonē vt loqueret ei p adoniam. Et surrexit rex in occursum eius adorauitq; eā et sedit sup thronū suū. Positusq; est thronus mti regis q; sedit ad dexteram eius: dixitq; ei. Petitionē vnā paruulā ego precor a te ne cōfundas faciē meā. Et dixit ei rex. Pete mater mea. Neq; enī fas est vt auertā faciē tuā. Que ait. Detur abisac sunamitis adoniam fratri tuo vxor. Rēditq; rex salomō et dixit matri sue. Quare postulas abisac sunamitē adoniam? Postula ei et regnū. Ipe enī frater me' maior me: et habet abiat har sacerdotē et ioab filium saruie. Iurauit itaq; rex salomō p dñm dicēs. Hec faciat mihi rex et hec addat. q; cōtra aīam suā locut' est adonias verbū hoc. Et nūc viuunt dñs qui firmavit me et collocavit me super solū dauid patris mei. et qui fecit mihi domū sicut locutus est. q; hodie occidet adoniam. Visitq; rex salomō p manū banaie filij ioiade qui interfecit eū et mortuus est. Abiat har q; sacerdoti dixit rex. Tade in anathot ad agrum tuum. Et quidem vir mortis ee.

Regum III

sed hodie te non interficiam. quia portasti ar-
 cam domini dei coram deo pro meo et sustinuisti
 laborem in omnibus in quibus laboravit pro meis
 Eiecit ergo salomon abiathtar ut non esset sa-
 cerdos domini ut impleret sermo domini quem lo-
 cutus est super domum heli in sylo. Venit autem
 nuncius ad salomonem quod ioab declinasset
 post adoniam et post salomonem non declinasset
 Fugit ergo ioab in tabernaculum domini et apprehen-
 dit cornu altaris. Nunciatusque est regi salo-
 moni quod fugisset ioab in tabernaculum domini
 et esset iuxta altare. Visitque salomon bana-
 naim filium ioiade dicens. Glade interfice eum
 Et venit banaias ad tabernaculum domini et di-
 xit ei. Hec dicit rex. Egredere. Qui ait.
 Non egrediar sed hic moriar. Renunciavit
 banaias regi sermone dicens. Hec locutus est
 ioab et hec locutus est mihi. Dixitque ei rex.
 Fac sicut locutus est et interfice eum et sepeli. et
 amovebis sanguinem innocentem quem effusus
 est a ioab a me et a domo patris mei et red-
 det dominus sanguinem eius super caput eius: quia in-
 terfecit duos viros iustos melioresque se
 et occidit eos gladio pro meo deo ingratis
 abneget filium principem militie israel et ama-
 sam filium iether principem exercitus iuda. Et
 reuertens sanguis illorum in caput ioab et in caput
 semis eius in sempiternum. deus autem et semi-
 eius et domus eius et throno illius sit pax usque in
 eternum a domino. Accedit itaque banaias filius
 ioiade: et aggressus eum interfecit: sepultusque
 est in domo sua in deserto. Et constituit rex
 banaiam filium ioiade pro eo super exercitum et sa-
 doch sacerdotem posuit pro abiathtar. Visit
 ergo rex et vocavit semei: dixitque ei. Edifica
 tibi domum in hierusalem et habitabis ibi. Et non egre-
 dieris inde huc atque illuc. Quacumque autem
 die egressus fueris et transieris torrentem ce-
 dro: scito te interficiendum. Sanguis tuus
 erit super caput tuum. Dixitque semei regi.
 Bonum sermo. Sicut locutus est dominus me rex sic
 faciet servus tuus. Habitavit itaque semei in
 hierusalem diebus multis. Factum est autem post an-
 nos tres ut fugerent filii semei ad achis
 filium maacha regem geth: Nunciatusque est se-
 mei quod servi eius essent in geth. Et surrexit
 semei et stravit a sinu suo. iuitque ad achis
 in geth ad requirendum servos suos: et ad-

duxit eos de geth. Nunciatus est autem regi
 salomoni quod esset semei in geth de hierusalem
 redisset. Et mittens vocavit eum: dixitque il-
 li. Nonne testificatus sum tibi pro domino et dixi
 tibi: quacumque die egressus fueris huc et illuc
 scito te esse moriturum. Et respondisti mihi. Bo-
 nus sermo quem audiui. Quare ergo non custo-
 disti iuramentum domini et preceptum quod prece-
 rit tibi. Dixitque rex ad semei. Cum nosti omne
 malum cuius tibi conscius est cor tuum quod feci-
 sti deo patri meo. Reddidit dominus malitiam
 tuam in caput tuum: et rex salomon benedixit et
 thronus deus erit stabilis coram domino usque in
 sempiternum. Iussit itaque rex banaiam fi-
 lio ioiade quem aggressus percussit eum et mor-
 tuus est.

III

Confirmatum est igitur regnum in manu
 salomoni: et affinitate coniunctus est
 pharaoni regi egypti. Accepit namque
 et filiam eius et adduxit in civitatem deo donec con-
 pleret edificandas domus suam et domum domini et
 murum hierusalem per circuitum. Attamen populus immo-
 labat in excelsis. Non enim edificatum erat tem-
 plum nomine domini usque in diem illum. Dilexit autem sa-
 lomoni dominum abulans in preceptis deo patris sui
 excepto quod in excelsis immolabat: et accede-
 bat thimiama. Abiit itaque salomoni in gaba-
 on ut immolaret ibi. Illud quippe erat
 excelsum maximum. Mille hostias in holocau-
 stum obtulit salomoni super altare illud in gaba-
 on. Apparuit autem dominus salomoni per somnium no-
 cte dicens. Postula quod vis ut tibi. et
 ait salomoni. Tu fecisti cum servo tuo deo pro
 meo misericordiam magnam. sicut ambulavit in conspectu
 tuo in veritate et iusticia et recto corde te-
 cum. Custodisti ei misericordiam tuam grandem et de-
 disti ei filium sedentem super thronum sicut est
 hodie. Et nunc domine deus tu regnare fecisti
 servum tuum pro deo pro meo. Ego autem servus pu-
 erus et ignovans egressus et introitus
 meum. et servus tuus in medio est populi quem enu-
 legisti: populi infiniti qui enumerari et suppu-
 tari non possunt pro multitudie. Dabis ergo seruo
 tuo cor docile ut populum tuum iudicare pos-
 sit et discernere inter bonum et malum. Quis
 enim potest iudicare populum istum populum tuum
 hunc multum: Placuit ergo sermo coram
 domino quod salomon postulasset huiuscemodi
 r iij

rem. **E**t dixit dñs salomoni. Quia postulasti verbū hoc: et nō petisti tibi dies multos: nec diuitias aut aīas inimicorū tuorū: sed postulasti tibi sapiāz ad discernendū iudiciū: ecce feci tibi s̄m sermōnes tuos. **E**t dedi tibi cor sapiēs et intel ligēs int̄m vt nullus aīn te filis tibi fuerit nec post te surrectur̄ sit. **S**ed et hoc q̄ nō postulasti dedi tibi diuitias scz gloriā vt nō fuerit filis tui in regibz cunctis retro diebz. **S**i autē ambulaueris in vijs meis et custodieris p̄cepta meaz mandata mea sicut ambulauit p̄ tuus longos faciā dies tuos. **I**git̄ euigilauit salomō et intellexit q̄ esset somniū. **C**ū qz venisset hierusalē stetit corā arca federtis dñi: et obtulit holocaustaz fecit victimas pacificas et grande cōuiuū vniuersis famulis suis. **T**ūc venerūt due mulieres meretrices ad regē: steterūtqz corā eo. **Q**uarū vnā ait. **O**bscuro mi dñe **E**go et mulier hęc habitabam in domo vna et pepi apud eā in cubiculo. **T**ercia autē die postqz ego peperī: peperit et hęc. **E**t eramus simul: nullusqz alius nobiscuz in domo exceptis nobis duabz. **M**ortuus est autē filius mulieris huius nocte. **D**ormiēs quippe oppressit eū **E**t cōsurgens in tēp̄ste noctis filētio: tulit filiū meū de latere meo ancille tue damientis et collocauit i sinu suo: suū autē filiū q̄ erat mortuus posuit in sinu meo. **C**ūqz surrexissē mane vt darē lac filio meo: apparuit mortuus. **Q**uē diligētius intus clara luce deprehēdi nō esse meū quē genueram. **R**ēditqz altera mulier. **N**ō est ita vt dicis: sed filius tuus mortuus est meū autē viuūt. **C**ōtrario illa dicebat. **V**entiris. **F**ilius quippe meū viuūt et filius tuus mortuus est. **A**tqz in hūc modū p̄tendebāt corā rege. **T**ūc rex ait. **H**ec dicit. **F**ilī meus viuūt et filiū tuus mortuus ē. **E**t ista rēdit. **N**ō sed filiū tuus mortuus ē meū autē viuūt. **D**ixit ḡ rex. **A**fferte mihi gladiū. **C**ūqz attulissē gladiū corā rege: diuidite inq̄t infantē viuū in duas p̄tes: et date dimidiā p̄tē vni et dimidiā p̄tē alteri. **D**ixit autē mu-

lier cuius filis erat viuūt ad regē: cōmota sūt q̄ppe viscera eius sup filio suo. **O**bscuro dñe date illi infantē viuū et nō lite interficere eū. **C**ōtrario illa dicebat. **N**ec mihi nec tibi sit s̄z diuidat̄. **R**ēdit rex et ait. **D**ate huic infantē viuū et nō occidat̄. **H**ec est autē mater ei. **A**udiuit itaqz oīs isrl̄ iudiciū qd̄ iudicasset rex: et timuerūt regē vidētes sapiām dei eē in eo ad faciendū iudiciū. **IIII**

Rat autē rex salomō regnās sup oēm isrl̄ et hi principes q̄s habebat. **A**carias filiū sadoch sacerdotis heliozeph et abiba filij sēsa scribe. **J**osaphat filiū abilud a p̄mētarijs. **B**anaias filiū ioiade sup exercitū. **S**adoch autē et abiat̄har sacerdotes: acarias filiū nathā sup eos q̄ assistebāt regi. **S**abud filiū nathā sacerdos amicū regis et abisa p̄positū domū. et adonirā filiū abda sup tributa. **H**ebat autē salomō duodeci p̄fectos sup oēm isrl̄ q̄ p̄bebāt annoz regi et domui eius. **P**er singulos enī mēses i anno: singuli nēcia ministrabāt. **E**t h̄ noīa eorū. **B**enhur i mōte efraim. **B**edechar in maces et i salebim et i bethlames et in helō et in bethanā. **B**eneled in arath. **I**pi eī erat socho: et oīs tra epher. **B**enabnadab cuius oīs nephador taphet filiaz salomōis hēbat vxorē. **B**ana filiū abilud regebat tanach et mageddo et vniuersaz bethsan q̄ ē iuxta sathana subter ierusalem et bethsan q̄ abelmeula e regiōe iecmaan. **B**engaber i ramoth galaad habebat auochiur filij manasse i galaad. **I**pe erat i oī regione argob q̄ ē in basan seraginta ciuitatibz magnis atqz muratis q̄ habebāt seras ereas. **A**binadab filiū sado perat in manaim. **A**chimaas i neptalim. **S**ed et ipe hēbat basemat h̄ filiā salomonis in piugio. **B**aana filius hufi in aser et in baloth. **J**osaphat filiū pharue in ysachar. **S**emei filiū heli in beniamin. **G**aber filius suri in terra galaad et i terra seon regis ammorei et og regis basan sup oīa q̄ erāt in illa terra. **J**uda et isrl̄ i numerabiles sicut arena maris in multitudiue comedētes et bibētes atqz letā

tes. Salomon autē erat in dititione sua hīs oīa regna secū a flumine terre philistinim vsq; ad terminū egypti offerētū sibi munera et seruiētū ei cūctis dieb; vite ei. Erat autē cib; salomonis p dies singulos triginta chozi simile: et sexaginta chozi farine: decē boues pingues. et viginti boues pascuales. et centū arietes. excepta venatōe ceruoz. caprearū atq; bubaloz et auū altiliū. Ipse enī obrinebat oēm regionē q̄ erat trans flumē quasi a thapsa vsq; ad gacā et cūctos reges illarū regionū. et habebat pacē ex oī pte in circūitu. Habebatq; iuda et isrl absq; timore vilo vnusq; sub vite sua et sub ficu sua: a dan vsq; bethabee cūctis dieb; salomonis. Et habebat salomon q̄draginta milia p̄sepia equoz curriū: et duo decim milia equestriū. nutriebatq; eos sup̄dicti regis p̄seci: sed et necessaria mēse regis salomōis cū ingēti cure p̄bebāt in tpe suo. Hordeū q̄z paleas equoz et iumentoz deferebāt in locū vbi erat rex iuxta p̄stituta sibi. Dedit q̄z deus sapiāz salomoni et p̄ uentiā multā nimis et latitudinē cordis q̄si arenā q̄ est in litore maris. et p̄cedebat sapiā salomonis sapiētiā oīm orientaliū et egyptioz et erat sapiētiōz cūctis hoīb;. Sapiētiōz et han egrait et hēmā et calcaat et corda filij maol. et erat noiā in vniuersis gentib; p̄ circumitū. Locut⁹ est q̄z salomō tria milia palolas et fuerūt carmina ei⁹ q̄ncq; milia. Et disputauit sup lignis a cedro que est in libano vsq; ad hyfopū q̄ egrediet de pariete et disseruit de iument; et volucribus et reptilib; et piscib;. Et veniebāt de cūctis pplis ad audiēdā sapiāz salomōis et ab vniuersis regib; terre qui audiebāt sapiētiā eius.

CV

Misit q̄z hirā rex tyri suos suos ad salomonē. Audiuit ei⁹ ipm vnxiſſent regē sup isrl p̄ pte ei⁹ q̄z amicus fuerat hirā dauid oī tpe. Misit autē salomon ad hirā dicens. Tu scis voluntatē dauid p̄ris mei. et q̄z nō poterat edificare domū noiē dñi dei sui p̄p̄ bella iminētia p̄ circumitū donec daret

dñs eos sub vestigio pedū eius. Nūc autē requiē dedit deus meus mihi p̄ circūitū et nō est sathā neq; occurſus mal⁹. quā obrem cogito edificare templū noiē dñi dei mei sicut locutus est dauid p̄ri meo dicens. Filius tuus quē dabo p̄ te super solū tuū: ipse edificabit domū noiē meo. Precipe igit vt p̄cedāt mihi serui tui cedros de libano: et serui mei sint cū seruis tuis: mercedē autē seruoz tuoz dabo tibi quamcūq; petieris. Scis enim quō non est in pplo meo vir qui nouerit ligna cedere sicut sidonij. Cū ḡ audisset hirā verba salomonis letatus est valde et ait. B̄ndictus dñs deus hodie q̄ dedit dauid filiū sapientissimū sup pplm hūc plurimū. Et misit hirā ad salomonē dicens. Audiui quecūq; mandasti mihi. Ego faciā oēm voluntatē tuā in lignis cedrinis et abiegnis. Serui mei deponēt ea de libano ad mare. et ego cōponā ea i ratib; in mari vsq; ad locū quē significaberis mihi: et applicabo ea tibi et tu tolles ea. Prebebisq; necessaria mihi vt detur cib; domui mee. Itaq; hirā dabat salomoni ligna cedrina ligna abiegna iuxta oēm voluntatē eius. Salomō autē p̄bebat hirā viginti milia chozos tritici i cibum domui eius. et viginti chozos purissimi olei. Dec tribuebat salomō hirā p̄ singulos annos. Dedit q̄z dñs sapiāz salomoni sicut locutus est ei. et erat pax inter hirā et salomonē: et p̄cusserūt ambo fedus. Elegitq; rex salomon oparios de omni israel: et erat indictio triginta milia viroz. Mittebatq; eos in libanuz decem milia p̄ menses singulos vicissim ita vt duob; mensib; essent in domib; suis. Et adonirā erat sup huiuscemodi indictionē. Fuerunt itaq; salomoni septuaginta milia eoz q̄ onera portabāt et octoginta milia latoroz in mōte absq; p̄positis qui p̄erant singulis opib; numero triū miliū et trecentoz p̄cipientiū pplo et his qui faciebāt opus. Precepit q̄z rex vt tollerent lapides grandes lapides preciosos in fundamentum templi et quadrarent eos quos volauerūt

cessentarij salomonis ⁊ cemētarij hirā
Porro biblij pparauēt ligna ⁊ lapides
ad edificandā domū.

VI
Actū est ḡ quadringētesimo ⁊
octogesimo anno egressionis fi-
liorū isrl' de terra egypti in anno
q̄rto mēse cio ipse est mēsis secūd' regni
salomonis sup isrl' edificare cepit domū
dño. Domus aut quā edificabat rex sa-
lomō dño. hēbat sexaginta cubitos ī lō-
gitudine: et viginti cubitos in latitudi-
ne: et triginta cubitos in altitudie. Et
portic' erat ante templū viginti cubito-
rū lōgitudinis iuxta mensurā latitudis
tēpli. et hēbat decē cubitos latitudinis
an' faciē templi: fecitq; ī tēplo fenestras
obliq;. Et edificauit sup parietes tēpli
tabulata p gyrū in parietib; domus per-
circumitū templi ⁊ oraculi: et fecit late-
ra in circūitu. Tabulata: tū qd subter erat
quiq; cubitos habebat latitudis. ⁊ me-
diū tabulatū sex cubitorū altitudis. ⁊ ter-
ciū tabulatū septē hñs cubitos latitudi-
nis. Trabes aut posuit ī domo p circumi-
tū forinsec' vt nō lēxerēt muris tēpli.
Domus aut cū edificaret de lapidib; do-
latis atq; pfectis edificata est ⁊ malleus
et securis ⁊ oē ferramentū nō sunt audi-
ta in domo cū edificaret. Ostiū lateris
medij in pariete erat domus dextre ⁊ p
cochleā ascendebāt in mediū cenaculū
⁊ a medio in terciū. Et edificauit domū
et ssummauit eā. Texit q; domū laq̄a-
rib; cedrinis: et edificauit tabulatū sup
oēz domū qnq; cubit' altitudis. ⁊ opuit
domū lignis cedrinis. Et fact' est s̄mo
dñi ad salomonē dicēs. Domus hec quā
edificas: si ambulaueris ī pceptis meis
et iudicia mea feceris et custodieris oīa
mādata mea gradiēs p ea: firmato ser-
monē meū tibi quē locut' suz ad dauid
p̄rem tuū. et hitabo in medio filiorū isrl'.
et nō derelinquā ppl'm meū israel. Igī
edificauit salomō domū et ssummauit
eā. Et edificauit p̄ietes domus intrinse-
cus tabulatis cedrinis a pavimento do-
mus vsq; ad summitatē pietū ⁊ vsq; ad
laq̄arias: ⁊ opuit lignis cedrinis intrinse-

cus et texit pavementū domus tabulis
abiegnis. Edificauitq; viginti cubitorū
ad posteriorē p̄tē tēpli tabulata cedrina
a pavimento vsq; ad supiora: et fecit inte-
riorē domū oraculi sc̄m scōz. Porro q;
draginta cubitorū erat ipm templū p for-
ribus oraculi. et cedro oīs dom' intrin-
secus vestiebat hñs tornaturas ⁊ iūctur-
as suas fabrefactas ⁊ celaturas eminē-
tes. Via cedrinis tabul' vestieban' nec
oīno lapis apparere poterat ī pietē. Ora-
culū aut in medio domus interiori p̄tē
fecerat vt poneret ibi arcā federis dñi.
Porro oraculū habebat viginti cubitos
lōgitudinis ⁊ viginti cubitos latitudinis
et viginti cubitos altitudis. et opuit illū
atq; vestiuit auro purissimo. Sed ⁊ al-
tare vestiuit cedro. Domū q; an' oracu-
lū operuit auro purissimo ⁊ affixit lami-
nas claus aureis. Nihilq; erat in tēplo
qd nō auro tegeret. Sed et totū altare
oraculi texit auro. Et fecit in oraculo du-
os cherubin de lignis oliuarū decē cubito-
rū altitudinis. Quiq; cubitorū ala che-
rub vna ⁊ qnq; cubitorū ala cherub alte-
ra. i. decē cubitos hñtes a sūmitate ale
vsq; ad ale alteri' sūm. mitatē. Decē q;
cubitorū erat cherub secund' in mēsurā
pari. et op' vnū erat in duob; cherubin
id ē altitudinē habebat vnus cherub de
cē cubitorū: ⁊ s̄l'r cherub secundus. Pos-
suitq; cherubin in medio templi interioris.
Extendebāt aut alas suas cherubin
et tāgebāt ala vna parietē: et ala cherub
secundi tāgebāt parietē alterū. ale autē
altere in media p̄tē templi seinuncē cō-
tingebant. Texit q; cherubin auro. Et
omnes parietes templi per circumitū
sculpsit varijs celaturis et throno. Et
fecit in eis cherubin et palmas et pictu-
ras varias quasi p̄minentes de pietē et
egrediētes. Sed et pavementū domus
texit auro intrinsecus ⁊ extrinsecus. Et
in ingressu oraculi fecit duo ostia de li-
gnis oliuarū: postesq; angulorū quinq;
et duo ostia de lignis oliuarum. Et scul-
psit in eis picturam cherubin et palma-
rum species ⁊ anaglyfa valde p̄minētia

et terit ea auro et operuit tā cherubin q̄
 palmas et cetera auro. Fecitq̄ in introi
 tu templi postes de lignis oliuarū q̄drā
 gulosos. et duo ostia de lignis abiegms
 altrinsecus: et vtrūq̄ ostiū duplex erat:
 et seiuicē tenēs aperiebat. Et sculpsit
 cherubin ⁊ palmas ⁊ celaturas valde es
 minētes: opuitq̄ oīa lamis aureis ope
 quadro ad regulā. Et edificauit atrium
 interius tribz ordinibz lapidū politozū.
 et vno ordie lignoz cedri. Anno quarto
 fundata est domus dñi in mēse cio ⁊ in
 anno vndecimo mēse elul. ipe est mēsis
 octauus: pfecta est domus in oī ope suo
 et in vniuersis vten silibus edificauitq̄
 eam annis septē.

VII

Domū autē suā edificauit salo
 mon tredecim annis. et ad pfe
 ctum vsq̄ pdurit. Edificauit q̄z
 domū saltē libani centū cubitoz lōgitu
 dinis: et q̄nquagita cubitoz latitudinis
 et trigita cubitoz altitudis. ⁊ q̄tuoꝝ de
 ambulatoria inter colūnas cedrinās. Li
 gna q̄ppe cedrina exciderat in colūnas ⁊
 tabulatis cedrimis vestiuit totā camerā
 q̄ q̄dragintaquibz colūnis sustentabat.
 Unus autē ordio hēbat columnas q̄nde
 cim ⁊ seiuicē positas. et e regione se re
 spiciētes eq̄li spacio inter colūnas. et su
 per colūnas q̄drangulata ligna i cūctis
 eq̄lia. Et porticū colūnaz fecit q̄nquagi
 ta cubitoz lōgitudis: et trigita cubitoz
 latitudis: et alterā porticū in facie maio
 ris porticus: ⁊ colūnas ⁊ epystilia sup co
 lūnas fecit. Porticū q̄z solij in q̄ tribu
 nal ē. fecit et terit lignis cedrimis a pau
 mēto vsq̄ ad sūmitatē. ⁊ domūcula in q̄
 sedebat ad iudicandū erat in medio por
 ticu filij ope. Domū q̄z fecit filie pharao
 nis quā vxozē duxerat salomon. tali ope
 q̄li ⁊ hāc porticū. Dia lapidibz p̄ciosis q̄
 ad normā quandā atq̄ mensurā tā in
 trinsec⁹ q̄ extrinsecus ferrata erāt a fun
 damento vsq̄ ad sūmitatē parietū. et
 intrinsec⁹ vsq̄ ad atrium maius. Funda
 mēta autē de lapidibz p̄ciosis lapidibus
 magnis decē siue octo cubitoz: et desup
 lapides p̄ciosi equalis mēsure secti erāt

similiterq̄ de cedro. Et atrium maius ro
 tundū triū ordinū de lapidibz sectis. et
 vnius ordinis de dolata cedro: necnō et
 in atrio dom⁹ dñi interiori: et in porticu
 domus. Visit q̄z rex salomō et tulit hi
 rā de tyro filiū mulieris vidue de tribu
 neptalim p̄ti tyrio artificē erariū et ple
 nū sapia. intelligētia ⁊ doctrina ad faciē
 dū oē opus ex ere. Quicū venisset ad re
 gē salomonē fecit oē opus eius. ⁊ finxit
 duas colūnas ereas. decē et octo cubito
 rū altitudis columnā vnā. et linea duo
 decim cubitoꝝ ambiebat columnā vtrā
 q̄z. Duo q̄z capitella fecit q̄ ponerent su
 per capita colūnaz fusilia ex ere. quinqz
 cubitoꝝ altitudis capitellū vnū ⁊ quinqz
 cubitoꝝ altitudis capitellū alterū: ⁊ q̄si
 in modū retis ⁊ catenaz sibi iuicē mi
 ro ope cōteratū. Vtrūq̄ capitellū co
 lumnarū fusile erat. Septena versuū
 retiaculum in capitello vno. et septena
 retiacula i capitello altero. Et pfecto co
 lūnas ⁊ duos ordies p̄ circumitū retia
 culoz singuloꝝ vt tegetet capitella que
 erāt sup sūmitatē malogranatoꝝ. Co
 dem mō fecit ⁊ capitello sc̄do. Capitella
 autē q̄ erāt sup capita colūnaz q̄si ope li
 lij fabricata erāt i porticu q̄tuoꝝ cubito
 rū ⁊ rursuz alia capitella in sūmitatē
 columna desuper iuxta mensuram co
 lumne ⁊ retiacula. Malogranatoꝝ autē
 duocēti ordies erāt i circumitū capitelli se
 cūdi. Et statuit duas colūnas i porticu
 tēpli. Quibz statuisset columnā dexterā:
 vocauit eā noie iachin. Filt erexit colu
 mnā secundā: ⁊ vocauit nomē ei⁹ booz.
 Et sup capita colūnaz op⁹ in modū
 lilij posuit: pfectūq̄ est op⁹ colūnarū.
 Fecit q̄z mare fusile decē cubitoꝝ a la
 bio vsq̄ ad labiū rotundū i circumitū.
 Quibz cubitoꝝ altitudo ei⁹ ⁊ resticula
 trigita cubitoꝝ cingebat illud p̄ circumitū
 et sculptura subter labiū circūibat illud
 decē cubitis ambiens mare. Duo ordi
 nes sculpturarum histriatarū erant fu
 files et stabant super duodecim boues.
 Equibus tres respiciebant ad aquilo
 nem. et tres ad occidentem. et tres ad

meridiē. et tres ad orientē. et mare sup
eos desup erat: quoz posteriora vniuer-
sa intrinsec' latitabāt. **C**rossitudo autē
luteris triū vnciarū erat labiūq; ei' q̄si
labiū calicis: et foliū repandi lilij. **D**uo
milia bathos cupiebat et tria milia me-
tretas. **E**t fecit decē bases enneas q̄tuoꝝ
cubitoꝝ longitudinis bases singlas et q̄t-
uoꝝ cubitoꝝ latitudinis et triū cubitoꝝ
altitudinis et ipm op' basiū in terra file
erat. **E**t sculptare inter iūcturas. et inf
coronulas et plectas. leones et boues et
cherubin. et in iūcturis filii desup. **E**t
subter leones et boues q̄si loza ex ere de-
pendētia. et q̄tuoꝝ rote p bases singlas
et ares erei. et p q̄tuoꝝ ptes q̄si hume-
ruli sub' luterē fusiles p̄ seruicē respe-
ctātes. **O**s q̄ luteris intrinsec' erat i ca-
pitis summitate: et qd̄ forinsec' appare-
bat vni' cubiti erat totū rotundū piter
q; hēbat vni' cubitū et dimidiū. **I**n an-
gulis autē colūnarū varie celature erāt: et
media inter colūnia q̄dratra nō rotūda
Quattuorq; rote q̄ p q̄tuoꝝ angulos
basis erāt cohērebāt sibi subter basim.
Una rota hēbat altitudis cubitū et se-
mis. **T**ales autē rote erāt quales solēt in
curru fieri. **E**t ares earū et radij et canti
et modioli oīa fusilia. **N**ā et humeruli il-
li q̄tuoꝝ p singlos angulos basis vniū
ex ipa basi fusiles et cōiuncti erant. **I**n
summitate autē basis erat qdā rotundi-
tas vni' et dimidiij cubiti: ita fabrefacta
vt luter desup posset imponi: hīs cēla-
turas suas variāsq; sculpturas ex semet
ipā. **S**culpsit q̄z i tabulatis illis q̄ erāt
ex ere. et i angulis: cherubin et leones et
palmas q̄si in similitudinē hoīs stātis vt n̄
celata sed apposita p circumitū viderēt.
In hunc modū fecit decē bases: fusura
vna et mēsurā sculpturāq; cōsimili. **F**e-
cit q̄z decē luterēs eneos. q̄draginta ba-
thos cupiebat luter vniū. eratq; q̄tuoꝝ
cubitoꝝ. **S**ingulosq; luterēs p singlas
id ē decē bases posuit: et cōstituit decē
bases. q̄nq; ad dexterā ptē tēpli. et quicq;
ad sinistrā. **M**are autē posuit ad dexterā
ptē tēpli p̄ orientē ad meridiē. **F**ecit ḡ

hiram lebetes et scutras et amulas: et p
fecit oē opus regis salomonis in tēplo
dñi colūnas duas: et funiculos capitel-
loꝝ sup capitella columnarū duos et re-
tiacula duo. vt opirent duos funiculos
q̄ erāt sup capita columnarū. et malogra-
nata q̄dringenta in duob; retiaculis. du-
os versus malogranatoꝝ in retiaculis
singulis ad opiendos funiculos capitel-
loꝝ q̄ erāt sup capita columnarū. et ba-
ses decē et luterēs decē sup bases et mare
vni' et boues duodecim subter mare et
lebetes et scutras et amulas. **D**ia vasa q̄
fecit hira regi salomoni in domo dñi de
auricalco erāt. **I**n campestri regione ior-
danis fudit ea rex i argyllosa terra inter
sohot et sarthā. et posuit salomō oīa va-
sa in domo dñi. **P**ropter multitudinē
autē nimia non erit pondus eris. **F**ecit
q; salomon oīa vasa in domo dñi: altare
aureū: et mensam sup quā ponerentur
panes ppositionis aureā. et candelabra
aurea quinq; ad dexterā et quinq; ad si-
nistrā p̄ oraculū ex auro puro et q̄si lilij
flores. et lucernas desup aureas et forci-
pes aureos et hydrias et fuscinulas et pbia-
las et mortariola et thuribula de auro pu-
rissimo. **E**t cardines ostioꝝ domus in-
terioris sancti scōꝝ. et ostioꝝ dom' tem-
pli ex auro erāt. **E**t p̄fecit omne op' qd̄
faciebat salomō in domo dñi: et intulit
q̄ sanctificauerat dauid p̄ suus. argen-
tū et aurū et vasa. reposuitq; in thesauris
domus dñi.

VIII

Tunc cōgregati sunt oēs maio-
res natu isrl cū p̄ncipib; tribuū
et duces familiarū filioꝝ israel
ad regē salomonē in hierlm vt deferrēt
arcas federis dñi de ciuitate dauid. i. de
syon. **C**ōuenitq; ad regē salomonē vni-
uersus israel in mēse bethanim in solen-
ni die: ipse est mēsis septimus. **V**ene-
rūtq; cuncti senes de israel: et tulerunt
arcam sacerdotes et portauerūt arcā dñi
et tabernaculum federis et oīa vasa san-
ctuarij q̄ erant in tabernaculo: et ferebāt
ea sacerdotes et leuite. **R**ex autē salomō
et oīs multitudo israel q̄ cōuenerat ad

eū gradiebat cū illo an arcā: et imolabāt
 oues et boues absq̄ estimatōe et numero
Et intulerūt sacerdotes arcā federis dñi
 in locū suū i oraculū tēpli sc̄m sc̄oz sub
 ter alas cherubin. **S**iquidē cherubin ex
 pandebāt alas sup locū arce et ptegebāt
 arcā et rectes ei⁹ desup. **C**ūq̄ eminerēt
 rectes eorū apparerēt sumitates eorū foris
 sanctuariū an oraculū: nō apparebāt vl
 tra extrinsec⁹ q̄ fuerūt ibi vsq̄ i p̄ntem
 diē. **I**n arca autē nō erat aliud nisi due ta
 bule lapidee q̄s posuerat in ea moyses i
 oreb qñ pepigit dñs fed⁹ cū filijs isrl cū
 egredierent de terra egypti. **F**actū est autē
 cū erissent sacerdotes de sanctuario ne
 bula iplēuit domū dñi et nō poterāt sacer
 dotes stare et ministrare p̄r nebula. **I**m
 pleuerat ei glā dñi domū dñi. **T**ūc ait sa
 lomō. **D**ñs dixit vt hitaret i nebula. **E**
 dificās edificauī domū et hitaculū tuū:
 firmissimū solū i sempiternū. **C**ouertit
 q̄ rex faciē suā et bñdixit oī ecclie isrl. **D**is
 enī ecclia isrl stabat. **E**t ait salomō. **B**ñ
 dictus dñs deus isrl q̄ locutus ē ore suo
 ad dauid p̄ez meū et in manib⁹ eius p̄
 fecit dicēs. **A** die q̄ eduxi pplm meū isrl
 de egypto: nō elegi ciuitatē de vniuersis
 tribub⁹ isrl vt edificaret domus: et esset
 nomē meū ibi. sed elegi dauid vt esset su
 per pplm meū isrl. **V**oluit q̄ dauid pater
 me⁹ edificare domū noi dei isrl: et ait dñs
 ad dauid p̄em meū. **N**ō cogitasti i cor
 de tuo edificare domū noi meo. bñfeci
 sū h̄ ipm mēte tractās. **C**leruntū tu nō
 edificabis mihi domū: sed fili⁹ tuus q̄ e
 grediet de renib⁹ tuis ip̄e edificabit do
 mū noi meo. **C**ōfirmavit dñs s̄monē
 suū quē locutus est: stetitq̄ p̄ dauid p̄i
 meo et sedi sup thronū isrl sicut locutus
 est dñs: et edificauī domū noi dñi dei isrl
 et p̄stitui ibi locū arce i q̄ fed⁹ dñi est qd̄
 percussit cū p̄rib⁹ n̄ris qñ egressi sūt de ter
 ra egypti. **S**tetit autē salomō an altare
 dñi in p̄sp̄cū ecclie isrl et expādīt man⁹ su
 as in celū et ait. **D**ñe de⁹ isrl nō est simi
 lis tui deus in celo desup et sup terrā de
 orsum qui custodis pactū et misericordi
 diā seruis tuis qui ambulant corā te in
 toto corde suo q̄ custodisti seruo tuo da

uid patri meo q̄ locutus es ei. **O**re locu
 tus et manib⁹ p̄fecisti: vt h̄c dies p̄bar
Nūc igit dñe deus israel cōserua famu
 lo tuo dauid patri meo q̄ locutus es ei di
 cēs. **N**ō auferet de te vir corā me q̄ sede
 at sup thronū israel ita tñ si custodierit
 filij curiā suā vt ambulent corā me si
 cut tu ambulasti i p̄sp̄cū meo. **E**t nūc
 dñe deus isrl firment verba tuā q̄ locu
 tus es seruo tuo dauid p̄ri meo. **E**rgo ne
 putandū qd̄ vere de⁹ habitet sup terrā:
Si enī celū et celi celoz te cape nō pos
 sunt q̄tō magis domus h̄c quā edifica
 ui. **E**t respice ad orōem serui tui et ad p̄
 ces ei⁹ dñe deus me⁹. **A**udi hymnū et o
 ratōz quā seru⁹ tuus orat corā te hodie
 vt sint oculi tui ap̄ti sup domū h̄c no
 cte ac die. sup domū de q̄ dixisti. erit noi
 mē meū ibi vt exaudias orōz quā orat i
 loco isto ad te seru⁹ tuus vt exaudias de
 precatōz serui tui et ppli tui isrl qd̄cūq̄
 orauerit i loco isto et exaudies i loco hita
 culi tui in celo: et cū audieris p̄piti⁹ eris
Si peccauerit hō i primū suū et habue
 rit aliq̄d iuramentū q̄ teneat astrictus
 et venerit p̄pter iuramentū corā altari
 tuo in domū tuā: tu exaudies in celo: et
 facies et iudicab seruos tuos p̄demnās
 impiū et reddēs viā suā sup caput eius:
 iustificās q̄ iustū et retribuēs ei s̄m iusti
 ciā suā. **S**i fugerit p̄pls tuus isrl inimi
 cos suos: q̄ peccaturus est tibi. et agen
 tes p̄niam et p̄h̄tētes noi tuo: venerint et
 adorauerint et de p̄cati te fuerint i domo
 hac: exaudi in celo et dimitte peccatū po
 puli tui isrl: et reduces eos in terrā quā
 dedisti p̄rib⁹ eorū. **S**i clausus fuerit celū
 et nō pluerit p̄pter p̄ctā eorū et orātes in
 loco isto p̄niaz egerit noi tuo: et a p̄ctis
 suis p̄uerfi fuerint p̄p̄ afflictōez suā: ex
 audi eos in celo et dimitte p̄ctā seruoꝝ
 tuoꝝ et ppli tui israel et ostēde eis viā bo
 nā p̄ quā ambulēt: et da pluuiā sup ter
 rā quā dedisti p̄plo tuo i possessionē. **F**as
 mes si olorta fuerit i terra aut pestilētia
 aut corrupt⁹ aer aut erugo. aut locusta
 vel rubigo: et afflixerit eū inimic⁹ eius
 portas obsidēs: oīs plaga vniuersa isrl
 mitas cūctā deuoratio et imprecatio que

acciderit oī hōi de pplo tuo isrl. si q̄s cogi-
uerit plagā cordis sui: et expāderit. man-
suas i domo hac. tu exaudies in celo i lo-
co hītatōis tue. et repropitiaberis et faci-
es vt des vnicuiq̄ p̄m oēs vias suas sic
videri cor ei: q̄ tu nosti solus cor oīm fi-
lioz hōim vt timeāt te cūctis dieb̄ q̄b̄
viuūt sup faciē tre quā dediti p̄ib̄ n̄ris
Insup et alienigena q̄ nō est d̄ pplo tuo
isrl cūxerit d̄ fra lōginq̄ p̄t nomē tu-
um audiet ei nomē tuū magnū et man-
tua fort̄ et brachiū tuū extētū vbiq̄
cūxerit ḡ et orauerit i h̄ loco tu exaudi-
es in celo i firmamēto hītaculi tui. et fa-
cies oīa p̄ q̄b̄ inuocauerit te alienigena
vt discāt vniuersi ppli terraz nomē tuū
tere sic p̄ls tu? isrl: et phibet: q̄ nomē
tuū inuocātū ē sup domū hāc quā edifi-
caui. **S**i egressus fuerit p̄ls tu? ad bel-
lū d̄ inimicos suos p̄viā q̄cūq̄ miser eos
orabūt te d̄ viā ciuitat̄ quā elegisti: et d̄
domū quā edificauī noi tuo et exaudies
i celo orōes eoz et p̄ces eoz et facies iudi-
ciū eoz. **Q**uod si peccauerit tibi. nō ē enī hō
q̄ nō peccet. et irat̄ tradideris eos inimic̄
suis: et captiui ducti fuerit in terrā ini-
micoz lōge v̄l p̄pe. et egerint p̄niaz i cor-
de suo i loco captiuitat̄ et p̄ueri d̄p̄cati
te fuerit i captiuitate sua dicētes. pecca-
uim? iniq̄ egim?. ip̄ie gessim?. et reuerſi
fuerint ad te i vniuerso corde suo et tota
aīa sua i fra inimicoz suoz ad quā capti-
ui ducti fuerit et orauerit te d̄ viā tre sue
quā dediti p̄ib̄ eoz et citat̄ quā elegi-
sti et tēpli qd̄ edificauī noi tuo. exaudies
i celo in firmamēto solij tui orōes eoz
et p̄ces eoz et facies iudiciū eoz: et p̄piti-
aberis pplo tuo q̄ peccauit tibi: et oīb̄ iniq̄-
tatib̄ eoz q̄b̄ p̄uaricati sūt i te et dabis
mīaz corā eis q̄ eos captiuos habuerint
vt misereat̄ eis. **R**pls ei tu? est et heredi-
tas tua q̄s eduxisti de terra egipti d̄ me-
dio fornacis ferree vt sint oculi tui apti
ad d̄p̄catōz sui tui et ppli tui isrl et exaudi-
es eos i vniuerso p̄ q̄b̄ inuocauerit te. **T**u
ei sepasti eos tibi i hereditatē de vniuer-
ſis pplis terre: sic locut̄ es p̄ moisen ser-
uū tuū qm̄ eduxisti p̄res n̄ros de egipto
d̄ne deus. **F**actū est autē cū p̄plessit salo-

mon orās d̄nm oīm orōem et d̄p̄catōz
hāc surrexit de aspectu altaris d̄ni. **U**trū-
q̄ enī genu i terrā fixerat et man? expan-
derat ad celū **S**tetit ḡ et b̄ndixit oī eccie
isrl voce magna dicēs. **B**ndict? d̄ns de?
q̄ dedit requiē pplo suo isrl iuxta oīa q̄ lo-
cut? est. **N**ō cecidit ne vn? quidē p̄mo ex
oīb̄ bonis q̄ locut? ē p̄ moisen seruū suū
Sit d̄ns de? n̄ nobiscū. sic fuit cū p̄ib̄
n̄ris nō derelinquēs nos neq̄ p̄iciēs: s̄
inclinat corda n̄ra ad se vt abulem? i v̄-
niuersis v̄ijs ei? et custodiam? mādāta ei?
et cerimonias et iudicia q̄cūq̄ mādāuit
p̄ib̄ n̄ris: et sint p̄mōes mei isrl q̄b̄ de-
p̄cat? sup corā d̄no appropinquātes d̄no
deo n̄ro die ac nocte vt faciat iudiciū ser-
uo suo et pplo suo isrl p̄ singulos dies vt
sciāt oēs ppli tre qd̄ d̄ns ip̄e est de? et nō ē
vltra absq̄ eo. sic q̄z cor n̄m p̄fectū euz
d̄no deo n̄ro vt ambulem? in d̄cret̄ ei?
et custodiamus mādāta ei? sic et hodie.
Iḡ rex et oīs israel cū eo imolabāt vi-
ctimas corā d̄no. **M**actauitq̄ salomon
hostias pacificas q̄s imolauit d̄no. lvum
vigintiduo milia et ouīū centū viginti mi-
lia. **E**t d̄dicauerūt templū d̄ni rex et filij
isrl. **I**n die illa sanctificauit rex mediuz
atrij qd̄ erat ante domū d̄ni. **F**ecit quip̄
pe holocaustū ibi et sacrificiū et adipē pa-
cificozū: qm̄ altare erētū qd̄ erat corā do-
mino minus erat: et cape nō poterat ho-
locaustū et sacrificiū et adipē pacificozū.
Fecit ḡ salomō in tpe illo festiuitatē te-
lebrē: et oīs isrl cū eo. multitudo magna
ab introitu emath vsq̄ ad riuū egipti.
corā d̄no deo n̄ro septē dieb̄ et septē die-
bus. i. q̄ttuordecī dieb̄. et in die octauo
dimisit p̄plos. **Q**ui b̄ndicētes regi p̄fe-
cti sunt i tabernacula sua letātes et alacri
corde sup oībus bonis q̄ fecerat d̄ns da-
uid seruo suo et israel pplo suo. **C**IX
Actum est autē cū p̄fecisset salo-
mon edificū domus d̄ni et edi-
ficiū regis et omne qd̄ optauerat
et voluerat facere apparuit ei d̄ns se-
cundo sicut apparuerat ei in gabaō. **D**i-
xitq̄ d̄ns ad eū. **E**xaudiui orationē tuā
et d̄precationē tuā quā d̄p̄cat? es corā
me sanctificauī domū hāc quā edificasti

ut ponerē nomē meū ibi in sempiternū
 et erūt oculi mei et cor meum ibi cūctis
 dieb. Tu q̄ si ambulaueris corā me sic
 ambulauit p̄r tu' i simplicitate cordis
 et in eq̄tate: et feceris oīa q̄ p̄cepi tibi et
 iudicia mea seruaueris et legitima mea: po-
 nā thronū regni tui sup̄ isrl̄ in sempiter-
 nū sic locut' suz dō p̄ri tuo dices: nō au-
 feret' vir de ḡnie tuo de solio isrl̄. Si autē
 auerfione auū fuerit' vos et filij v̄ri non
 sequētes me nec custodiētes mandata
 mea et cerimonias q̄s p̄posui vob: s; abieri-
 tis et coluerit' deos alienos et adozauerit'
 eos auferā isrl̄ de sup̄ficiēte t̄re quā dedi-
 eis et tēplū qd̄ scificani noīe meo p̄ficiā
 a sp̄cū meo eritq; isrl̄ i p̄būū et tabulā
 cūctis ppl̄is et dom' b̄ erit i exēplū. Dis
 q̄ trā fuerit p̄ eā stupebit et h̄bilabit et di-
 cet. q̄re fecit dñs sic t̄re huic et domui hu-
 ic. Et r̄ndebūt. Quia dereliquit dñm
 deū suū q̄ eduxit p̄res eoz de tra egypti et
 securi sūt deos alienos et colueūt eos et
 adozauerūt eos. idcirco induxit dñs sup̄
 eos oē malū b̄. Erplet' autē ānis viginti
 postq̄ edificauerat salomō duas domos
 i. domū dñi et domū reg: h̄rā rege tyri p̄-
 bente salomoni ligna cedrina et abiegna
 et aur' iuxta oē qd̄ op' habuerat: tūc de-
 dit salomō h̄rā viginti oppida i terra ga-
 lilee. Et egressus ē h̄rā de tyro vt vide-
 ret oppida q̄ dederat ei salomō et nō pla-
 cueūt ei: et ait. Beccine sūt ciuitates q̄s
 dedisti mihi frater. Et appellauit eas ter-
 ra chabul vsq; i diē h̄ac. Visit ḡ h̄rā ad
 regē salomonē centū viginti talēta auri.
 Hec ē summa expēsar' quā obtulit salo-
 mō rex ad edificandū domū dñi et domū
 suā et mello et murū hierl̄m et h̄ser et ma-
 geddo et gacer. Pharaō rex egypti ascē-
 dit et cepit gacer. succēditq; eā igni: et cha-
 naneū q̄ h̄itabat i ciuitate iterfecit et de-
 dit eā i dotē filie sue vxori salomōis. E-
 dificauit ḡ salomō gacer et bethero i fe-
 riorē et baalath et palmirā i terrā solitudi-
 nis: et oēs vicōs q̄ ad se p̄tinebāt et erāt
 absq; muro muniuūt et ciuitates currū
 et ciuitates eq̄tū et qd̄cūq; ei placuit. vt
 edificaret i hierl̄m et i libano et i oī tra po-

testatis sue. Uniuersuz ppl̄m q̄ remāse-
 rat de amorreis et d̄ etheis et de phereceis
 et eueis et iebuseis q̄ n̄ sūt d̄ filijs isrl̄ hoz
 filios q̄ remāserāt i tra q̄s. s. n̄ potuerāt
 filij isrl̄ exterminare fecit salomō tributa-
 rios vsq; in diē h̄ac. De filijs autē isrl̄ nō
 p̄stituit salomō fūire quēq;: s; erāt viri
 bellatores et mīstris et p̄ncipes et duces
 et p̄fecti currū et eq̄. Erāt autē p̄ncipes
 sup̄ oīa opa salomōis p̄positi q̄ngē i quē
 quagita q̄ hēbāt subiectū ppl̄m et statuz
 opib; iperabāt. Filia autē pharaōis ascen-
 dit de ciuitate, dō i domū suā quā edifi-
 cauerat ei salomō. Tūc edificauit mello
 Offerebat q̄z salomō trib; vicib; p̄ an-
 nos singlos holocausta et pacificas victi-
 mas sup̄ altare qd̄ edificauerat dñor ad
 olebat thimiama corā dño. Perfect' itq;
 est tēplū. Classez q̄z fecit rex salomō i ali-
 ongaber q̄ ē iuxta h̄aylā i litore mar' ru-
 bri in terra idumee. Misitq; h̄rā i classe
 illa suos suos viros nauticos et gnaros
 maris cū suis salomōis q̄ cū venissent i
 ophir sūptū inde aur' q̄gringētoz viginti
 talētoz detulerūt ad regē salomonē.

Sed et regina saba audita fama
 salomōis: i noīe dñi vēit tētare
 eū i enigmatib;. Et ingressa hie-
 rusalē multo cū comitatu et diuitijs: ca-
 melis portātib; aromata et sup̄ infinitū
 nimis et gēmas p̄ciosas vēit ad regē salo-
 monē: et locuta ē ei vniuersa q̄ hēbat in
 corde suo. Et docuit eā salomō oīa v̄ba q̄
 p̄posuit. Nō fuit p̄mo q̄ regē poss; latere
 et nō r̄nderet ei. Quidē autē regia saba oēz
 sapiāz salomōis: et domū quā edificaue-
 rat et cib; mēse ei' et h̄itacula suoz et o-
 dies mīstrantiū: vestes eoz et p̄cernas et
 holocausta q̄ offerebat i domo dñi: n̄ hē-
 bat vltra sp̄m: dixitq; ad regē. Verus ē
 p̄mo quē audiui i tra mea sup̄ p̄monib;
 tuis et sup̄ sapia tua et nō credebā narrā-
 tib; mihi: donec ipa veni et vidi ocul' me-
 is et p̄baui q̄ media ps mihi nūciata nō
 fuerit. Maior est sapia et opa tua q̄ ru-
 mor quē audiui. Bt̄i viri tui et bt̄i serui
 tui hi q̄ st̄ac corā te sp̄z audiūt sapiētiaz
 tuaz. Sic dñs deus tuus b̄ndictus cui

cōplacuisse: et posuit te sup thronū isrl' eo
q̄ dilexerit dñs isrl' in sempiternū et p̄sti
tuit te regē vt faceres iudiciū et iusticiā
Dedit ḡ regi centū viginti talēta auri. et
aromata multa nimis et gēmas p̄ciosas
Nō sūt allata vltra aromata tā mltā q̄
ea q̄ dedit regīa saba regi salomoni. **S**
et classis hirā q̄ portabat aurū de ophir:
attulit ex ophir ligna tina multa nimis
et gēmas p̄ciosas. **F**ecitq̄ rex de lignis
tinis fulcra dom' dñi et domus regie et
cytharas lyrasq̄ cantozib'. **N**ō sunt alla
ta huiuscemōi ligna tina neq̄ visa vsq̄
in p̄ntem diē. **R**ex autē salomō dedit re
gine saba oia q̄ voluit et petiuit ab eo: ex
ceptis his q̄ vitro obtulerat ei munere
regio. **Q**ue reuersa ē et abiit in terrā suā
cū seruis suis. **E**rat autē pondus auri qd̄
offerebat salomoni p̄ ānos singulos sex
centoz sexaginta sex talētoz auri excepto
eo quod offerebāt viri qui sup vctiga
lia erāt et negociatores: vniuersiq̄ scuta
vendētes. et oēs reges arabie ducesq̄ ter
re. **F**ecit q̄ rex salomō ducēta scuta de
auro purissimo. **S**excentos auri siclos de
dit laminas scuti vni' et trecētas peltas
ex auro p̄bato. **T**recēteq̄ mne auri vna
peltā vestiebāt. **P**osuitq̄ eas rex i domo
saltus libani. **F**ecit etiā rex salomō thro
nū de eloze grandē: et vestiuit euz auro
fuluo nimis q̄ hēbat sex grad'. **E**t sum
mitas throni rotūda erat i pte pesterio
ri et due man' hinc atq̄ inde tenētes sedi
le: et duo leones stabāt iuxta man' singu
las: et duodecim leūculi stātes sup sex
grad' hic atq̄ inde. **N**ō est factū tale op'
in vniuersis regnis. **S** et oia vasa de q̄
bus potabat rex salomō erāt aurea: vni
uersa suppellex dom' saltus libani de au
ro purissimo. **N**ō erat argentū nec ali
cui' p̄cij putabat in dieb' salomonis. qz
classis regis p̄ mare cū classe hirā semel
p̄ tres ānos ibat i tharfis. deferēs inde
aurū et argentū et dentes elephantoz et fi
mias et pauos. **M**agnificat' est ḡ rex sa
lomō sup oēs reges t're diuitijs et sapiā
et vniuersa terra desiderabat vultū salo
monis vt audiret sapiā eius quā dede

rat reus in corde eius: et singuli de fere
bāt ei munera. vasa argētea et aurea. ve
stes et arma bellica. aromata q̄z et equos
et mulos p̄ annos singlos. **C**ogregauit
q̄ salomō currus et eq̄tes: et facti sūt ei
mille quadringēti currus: et duodecim
milia equitū et disposuit eos p̄ ciuitates
munitas: et cū rege i hierusalē. **F**ecitq̄ vt
tāta esset abundātia argēti i hierlm q̄ta
et lapidū et cedroz p̄buit multitudinez
q̄si siccomozos q̄ nascunt in cāpestrib'.
Et educebāt equi salomoni de egypto et
de choa. **N**egotiatores enī regis emebāt
de choa et statuto p̄ciū pducebāt. **E**gredi
ebat autē q̄driga excepto sexcentis siclis
argēti et equus centū quinquaginta. **A**t
q̄ in hunc modū cūcti reges ethozū et
syrie equos vendebāt. **CXI**

Rex autē salomō adauit mlie
res alienigenas multas: filiā q̄z
pharaonis et moabitidas et am
monitidas idumeas et sidonias et cethe
as de gentib' sup q̄bus dixit dñs filijs is
rael. **N**ō ingrediemini ad eas: neq̄ illis
ingredient' ad v̄ras. **C**ertissime ei auer
tent corda v̄ra vt sequamī deos earū.
His itaq̄ copulatus est salomō ardētis
simo amore. **F**uerūtq̄ ei vxoꝝes q̄si regi
ne septingēte: et cōcubine trecēte. **E**t
auerterūt mulieres cor ei'. **A**ūq̄ iā esset
senex deprauatū est cor eius p̄ mulieres
vt sequerēt deos alienos nec erat cor ei'
p̄fectū cum dño deo suo sicut cor dauid
p̄ris eius: sed colebat salomō assterthē
deā sidonioꝝ et chamos deū moabitariū
et moloch idolū ammonitarū. **F**ecitq̄
salomō qd̄ nō placuerat corā dño: et nō
adimpleuit vt sequerēt dñm sicut da
uid pater eius. **T**ūc edificauit salomon
phanū chamos idolo moab in monte q̄
est i hierlm: et moloch idolo filioꝝ am
mon. **A**tq̄ in hūc modū fecit vniuersis
vxoꝝib' suis alienigenis q̄ adolebāt thu
ra et imolabant dñs suis. **I**ḡ itatus ē
dñs salomoni q̄ auersa esset mens eius
a dño deo israel q̄ apparuerat ei sc̄do et p̄
ceperat de verbo hoc ne sequerēt deos a
lienos: et nō custodiuit que mādauit ei

Regum III

dn̄s. Dixit itaq; dn̄s salomoni. Quia
 hūisti h̄ apud te et nō custodisti pactuz
 meū et p̄cepta mea q̄ mādauī tibi. Dirū
 p̄s scindā regnū tuū et dabo illud suo
 tuo. verūt̄n̄ in dieb; tuis faciā p̄pter da
 uid p̄m̄ tuū. De manu filij tui scidaz
 illud. nectotū regnū auferā sed tribuz
 vnā dabo filio tuo p̄pter dauid suū meuz
 et hierlm̄ quā elegi. **Suscitauit** autē dn̄s
 aduersariū salomōi adad idumeū de se
 mine regio q̄ erat in edō. Cū ei eēt da
 uid ī idumea et ascēdisset ioab p̄iceps
 militie ad sepeliendū eos q̄ fuerāt iter
 secti. et occidisset oē masculinuz in idu
 mea sex em̄ mēsb; ibi morat? ē ioab et
 ois isrl̄ donec iterimeret oē masculinū
 in idūea. fugit adad ipse et viri idumei
 de suis p̄ris ei? cū eo vt igrederef egi
 ptū. **Erat** autē adad puer puul? **Cunq;**
 surrexisset de madiā. uenit ī pharā. tu
 lectq; secū viros de pharā et introierūt
 egiptū ad pharaonez regē egipti. **Qui**
 dedit ei domū. et alios cōstituit et frā de
 legauit. **Et** inueit adad grām corā pha
 raōe valde int̄m̄ vt daret ei vxorē sozo
 rē vxoris sue germanaz tafnes regine.
 genuitq; ei sozoz tafnes genebath filiū
 et nutriuit eū tafnes ī domo pharaōis.
Eratq; genebath hitans apud phara
 onē cū filijs ei?. **Cūq;** audisset adad in
 egipto dormisse dauid cū p̄rib; suis. et
 mortuū esse ioab p̄cipē militie dixit
 pharaōi. **Dimitte** me et vadā in frā me
 am. dixitq; ei pharao. **Qua** ei re apud
 me idiges vt q̄ras ire ad frā tuā. at ille
 r̄ndit. **Nulla.** **S; obsecro** te vt dimit
 tas me. **Suscitauit** q̄z ei deus aduersa
 riū raçō filiū eliadā q̄ fugerat adadeser
 regē saba dn̄m suū et congregauit q̄ eū vi
 ros et fact? ē p̄iceps latronū cū iterfice
 ret eos dauid abieftq; damascū et hita
 ueit ibi. et cōstitueit eū regē ī damasco.
 eratq; aduersarius isrl̄ cūctis dieb; salo
 monis. **Et** h̄ ē malū adad et odiū q̄ isrl̄.
 reguitq; ī siria. hierobā q̄z fili? nabath
 eufrate? de sareda suus salomonis cui?
 mē erat noīe serua. mulier vidua. leua
 uit manū q̄ regē. **Et** hec ē cā rebelliois

aduersus eū. qz salomō edificauit mel
 lo. et coequit voraginez ciuitatis dauid
 p̄ris sui. **Erat** autē hierobā vir fortis et
 potēs. **Uidef** qz salomō adolēscēte bo
 ne indolis et industriū. cōstituerat eū p̄
 sectū sup tributayniuerse dom? ioseph
Sc̄m̄ ē igit̄ ī tpe illo vt hierobā egre
 deref de hierlm̄. et inueniret eū abias si
 ronites p̄pheta ī via optus pallio nouo
Erat autē duo tantū in agro. **Apprehen**
 densq; abias palliū suū nouū q̄ coopt?
 erat scidit in duodecim partes et ait ad
 hierobā. **Tolle** tibi decē scissuras. **Dec**
 em̄ dicit dn̄s deus israel. **Ego** scindam
 regnū de manu salomōis et dabo tibi de
 cem trib;. **Porro** vna trib; remanebit
 ei. p̄pter suū meū dauid. et hierlm̄ ciui
 tatez quā elegi ex oib; tribub; isrl̄. eo qz
 dereliq̄rit me et adorauerit asiterthen
 deā sidonioz et chamos deū moab. mo
 loch deū filioz āmon. et non ambulaue
 rit in vijs meis vt faceret iusticiā corā
 me et p̄cepta mea et iudicia sicut dauid
 pater eius. **Nec** auferam om̄ie regnū m̄
 de manu eius. sed ducē ponā eū cūctis
 dieb; vite sue p̄pter dauid seruū meuz
 quē elegi. q̄ custodiuit mandata mea et
 p̄cepta mea. **Auferaz** autē regnū de ma
 nu filij eius et dabo tibi decem trib;. si
 lio autē eius dabo tribū vnā vt remane
 at lucerna dauid suo meo cūctis dieb;
 corā me in hierlm̄ ciuitate quam elegi
 vt esset nomē meū ibi. te autē assumā et
 regnabis sup om̄ia q̄ cōsiderat aīa tua.
 erisq; rex sup israel. **Si** igitur audiens
 om̄ia q̄ preceperō tibi et ambulaueris
 in vijs meis. et feceris qd̄ rectū ē coram
 me custodiens mandata mea et p̄cepta
 mea. sicut fecit dauid seruus meus ero
 tecū et edificabo tibi domū fidelez quō
 edificauī dauid domū et tradā tibi isrl̄.
 et affligā semē dauid sup h̄. verūt̄n̄ non
 cūctis dieb;. **Voluit** ḡ salomō int̄ficere
 hierobā q̄ surrexit et aufugit in egiptū
 ad sesac regē egipti. et fuit in egipto vsq;
 ad mortez salomonis. **Reliquū** autem
 verboz salomonis et oīa q̄ fecit et sapiem
 tia eius. ecce vniuersa scripta sunt in li

bro verborū dicit salomonis. Dies autē
quos regit salomō i hierlm sup oēm
israel q̄draginta anni sunt. Dormiuit
q̄ salomō cū p̄tibz suis. ⁊ sepultus ē in
ciuitate dauid patris sui. regnauitq̄ ro
boam filius eius pro eo.

CXII
Uenit autē roboā in sichē. Illuc
enī cōgregatus erat oīs p̄pls
isrl ad cōstituendū eū rege. At
vero hieroboā fili⁹ nabath cū adhuc eēt
in egipto pfug⁹ a facie salomonis regis
audita morte ei⁹ reuersus ē de egipto.
Misert⁹ ⁊ vocauit eū. Venit ḡ hiero
boā ⁊ oīs multitudo isrl ⁊ locuti sunt ad
roboā dicētes. **P̄t tu⁹ durissimū iugū**
imposuit nob. tu itaq̄ nūc iminue pau
lulū de impio p̄ris tui durissimo ⁊ de iu
gō ḡuissimo qd̄ iposuit nob ⁊ fuimus
tibi. **Qui ait eis.** Ire vsq̄ ad terciā diē
⁊ reuertimini ad me. **Cūq̄ abisset p̄pls**
inijt cōsiliū rex roboā cū senioribz q̄ as
sistebāt corā salomōe p̄re ei⁹ cū adhuc
viueret ⁊ ait eis. Qd̄ dat⁹ cōsiliū vt rñ
deā p̄plo. **Qui dixerūt ei.** Si hodie obe
dier⁹ p̄plo huic ⁊ fuier⁹. ⁊ petitioni eorū
cesser⁹. locutusq̄ fuer⁹ ad eos v̄ba lenia
erūt tibi sui cūctis diebz. **Qui dereli**
quit cōsiliū senū qd̄ dederāt ei. ⁊ adhis
siuit adolefcētes q̄ nutriti fuerāt cū eo
⁊ assistebāt illi. dixitq̄ ad eos. Qd̄ mi
hi dat⁹ cōsiliū vt rñ deā p̄plo huic q̄ di
xerūt mihi. **leui⁹ fac iuguz qd̄ iposuit pat**
tu⁹ sup nos. **Et dixerūt ei iuuenes q̄ nu**
triti fuerāt cū eo. **Sic loq̄re p̄plo huic**
q̄ locuti sunt ad te dicētes. **P̄t tu⁹ ag**
ḡuauit iugū n̄m. tu releua nos. sic loq̄
ris ad eos. **Uim⁹ digit⁹ me⁹ grossior ē**
verso p̄ris mei. **Et nūc p̄t meus posuit**
sup vos iugū ḡue ego autē addā sup iu
gū v̄m. p̄t me⁹ cecidit vos flagellis ego
autē cedā vos scorpiōibz. **Cleit ḡ hiero**
boā ⁊ oīs p̄pls ad roboā die terciā sicut
locutus fuerat rex dicēs. reuertimī ad
me die scia. **Rūditq̄ rex p̄plo dura de**
reliero p̄silio seniorū qd̄ ei dederant ⁊ lo
cutus ē fm̄ p̄siliū iuuenū dicēs. **Pater**
me⁹ agḡuauit iugū v̄m. ego autē addā
iugo v̄o. **P̄t meus cecidit vos flagel**

lis ego autē cedā vos scorpiōibz. **Et nō**
acq̄enit rex p̄plo qm̄ aduersat⁹ fuerat eū
dñs vt suscitaret v̄bū suū qd̄ locut⁹ su
erat i manu abie filonite ad hieroboāz
filii nabath vidēs itaq̄ p̄pls q̄ noluisz
eos audire rex. rñdit ei dicēs. **Que nob**
ps i dō v̄l q̄ hereditat⁹ i filio isai. **Vade**
i tabnacula tua israel. **Nūc vide domū**
tuā dō. **Et abijt israel i tabnacula sua.**
Sup filios at̄ israel q̄cūq̄ hitabāt i ci
uitatibz iuda regit roboā. **Misit ḡ rex**
roboā adurā q̄ erat sup t̄buta. ⁊ lapida
uit eū oīs israel ⁊ mortu⁹ ē. **Porro rex**
roboā festinus ascendit currū ⁊ fugit in
hierlm. recessitq̄ isrl a domo dō vsq̄ in
p̄ntē diē. **Scm̄ ē at̄ cū audisiz oīs isrl q̄**
reuersus eēt hieroboā miser⁹ ⁊ vocauē
rūt eū p̄gregato cetū ⁊ p̄stiterūt eū re
gē sup oēm isrl nec secut⁹ ē q̄ p̄piā domū
dō p̄ter t̄bū iuda solaz. **Cleit autē roboā**
hierlm ⁊ p̄gregauit vniuersaz domū iu
da ⁊ t̄bū beiamin cētū octogita milia
electoz viroz ⁊ bellatoz vt pugrēt p̄ do
mū israel ⁊ reduceret regnū roboā filio
salomōis. **Fact⁹ ē at̄ fm̄o dñi ad semeiā**
virū dei dicēs. loq̄re ad roboā filii salo
monis regē iuda ⁊ ad oēm domū iuda
⁊ beiamin ⁊ reliq̄s de p̄plo dicens. **Hec**
dicit dñs. **Non ascēder⁹ neq̄ bellabit⁹ p̄**
frēs vr̄os filios israel. **Reuertat vir in**
domū suā. a me ei scm̄ ē v̄bū h̄. **Audies**
rūt fm̄onē dñi ⁊ reuersi sunt de itinere
sicut ei p̄cepit dñs. **Edificauit at̄ hiero**
boā sichē in mōte effraī. ⁊ hitauit ibi.
Et egressus ide edificauit phanuel. di
xitq̄ hieroboā i corde suo. **Nūc reuerte**
tur regnū ad domū dō si ascēderit p̄pls
iste vt faciet sacrificia i domo dñi i hie
rusalē ⁊ p̄uertet cor p̄pli h̄ ad dñm suū
roboā regē iuda. interficientq̄ me ⁊ re
uertēt ad eū. **Et excogitato p̄silio fecit**
duos vitulos aureos. ⁊ dixit eis. **Noli**
te vltra ascēdere in hierusalēz. **Ecce di**
tui q̄ te eduxerūt de tra egipti. **Posuit**
q̄ v̄nū in bethel ⁊ altz in dan ⁊ factum
ē v̄rbum hoc in pctm̄. **Ibat enim po**
pulus ad adorandū vitulū vsq̄ in dan
Et fecit phana in excelis ⁊ sacerdotes

Regum III

de extremis populi q̄ nō erāt te filijs te
ui. **C**ōstituitq̄ diē solenne i mese octa
uo q̄ntadecima die mēsis i similitudinez
solēnitatis q̄ celebrabat i iuda. **E**t ascē
des altare similit̄ fecit in bethel vt imo
laret vitulis q̄s fabricatus fuerat. **C**on
stituitq̄ in bethel sacerdotes excelsoꝝ q̄
fecerat. ⁊ ascēdit sup altare qd̄ extruxer
at i bethel q̄ntadecima die mēsis octa
ui quē finxerat de corde suo. **E**t fecit so
lennitatē filijs israel. ⁊ ascēdit sup alta
re vt adoleret incensum.

XIII

Ecce vir dei venit de iuda i ser
mone dñi i bethel hierobā stā
te super altare ⁊ thus iaciente.

Et exclamauit p̄ altare i sermōe dñi. **E**t
ait. Altare altare. hec dicit dñs. **E**cce fi
lius nascet̄ domui dō iofias noie. ⁊ im
molabit sup te sacerdotes excelsoꝝ qui
nūc in te thura succendūt. ⁊ ossa hoīm
sup te incēdet. **D**editq̄ i illa die signū
dicēs. **H**oc erit signū qd̄ locut̄ ē dñs.
Ecce altare scindat̄. et effundet̄ cinis q̄
in eo ē. **C**ūq̄ audist̄ rex sermōnē hoīs dei
quē iclamauerat p̄ altare in bethel extē
dit manū suā de altari dicēs. **A**pprehen
dit eū. **E**t exaruit man̄ ei⁹ quā extēde
rat p̄ eū. nec valuit retrahere eaz ad se.
Altare q̄z scissum ē. ⁊ effusus ē cinis de
altari. iuxta signū qd̄ pdixerat vir dei in
sermōe dñi. **E**t ait rex ad virū dei. **D**espa
re faciē dñi dei tui ⁊ ora p̄ me vt restitu
atur man̄ mea mihi. **O**rauit vir dei fa
ciē dñi ⁊ reuersa ē man̄ regis ad eū. ⁊ scā
ē sicut p̄t̄ fuerat. **L**ocut̄ ē at̄ rex ad vi
rū dei. **V**eni mecū domū vt p̄adeas. ⁊
dabo tibi mūera. **R**ūdicitq̄ vir dei ad re
gē. **S**i dederis mihi mediā p̄tē domus
tue n̄ veniā tecū. nec p̄medā panē neq̄
bibā aquā i loco isto. si ei mādātū ē mi
hi i sermōe dñi p̄cipiēt̄. **N**ō comedes pa
nē neq̄ bibes aquā. nec reuerteris p̄ viā
q̄ vixisti. **A**biit q̄ p̄ aliā viā. ⁊ nō ē reuer
sus p̄ i q̄ venerat i bethel. **P**phetes at̄ q̄
dā senex h̄itabat i bethel ad quē venēnt
filij sui ⁊ narrauent̄ ei oīa opa q̄ fecerat
vir dei illa die i bethel. **E**t v̄ba q̄ locut̄
uerat ad regēz narrauerūt p̄ti suo. **E**t

dirit eis p̄tē eoz. **P**er quā viā abiit. offē
derūt ei filij sui viā p̄ quam abierat vir
dei q̄ venerat de iuda. **E**t ait filijs suis.
Sternite mihi asinū. q̄ cū strauissent
ascēdit ⁊ abiit p̄ viā dei. ⁊ inuēit eū se
dentez subtus ilxrebinthū. **E**t ait illi.
Tu ne es vir dei q̄ vixisti de iuda. **R**ūdicit
ille ego sum. diritq̄ ad eū. **V**eni mecū
domū vt p̄medas panē. **Q**ui ait. **N**on
possum reuerti neq̄ venire tecū nec co
medā panē neq̄ bibā aquā in loco isto.
q̄z locut̄ ē dñs ad me i sermōe dñi dicēs
Nō p̄medes panē ⁊ nō bibes aquā ibi.
nec reuerteris p̄ viā q̄ ieris. **Q**ui ait illi.
Et ego p̄pha suz filijs tui. ⁊ āgle? locut̄
tus ē mihi i sermōe dñi dicēs. **R**educ eū
tecū i domū tuā vt p̄medat panēz ⁊ bi
bat aquā. **F**efellit eū ⁊ reduxit secū. co
medit q̄ panē in domo ei⁹ ⁊ bibit aquā
Cūq̄ sederēt ad mēfaz fact̄ ē sermō dñi
ad p̄phetā q̄ reduxerat eū. **E**t exclama
uit ad virū dei q̄ venerat de iuda dicēs.
Hec dicit dñs. **Q**uia nō obediēs fuisti
ori dñi. ⁊ n̄ custodisti mādātū qd̄ p̄cepit
dñs de te? ⁊ reuersus es ⁊ p̄medisti pa
nē ⁊ bibisti aquā in loco q̄ p̄cepi tibi ne
cōderes panē neq̄ biberes aquā n̄ i se
ref cadauer tuū in sepulchz patz tuoz.
Cūq̄ p̄medist̄ ⁊ bibisset strauit asinū
suū p̄pheta quē reduxerat. **Q**ui cū abis
set iueit eū leo i viā ⁊ occidit. ⁊ erat cas
dauer ei⁹ p̄iectū i itinere. asin⁹ at̄ stabat
iuxta illū ⁊ leo stabat iuxta cadauer. **E**t
ecce viri trāseūtes vidēt̄ cadauer p̄ie
ctū i viā ⁊ leonē stātē iuxta cadauer. **E**t
venēt ⁊ diuulgauēt̄ i ciuitatē i q̄ p̄phe
tes ille senex h̄itabat. qd̄ cū audisset p̄
pheta ille q̄ reduxerat eū de viā ait. **C**ir
dei ē q̄ iobediēs fuit ori dñi. ⁊ tradidit eū
dñs leoni ⁊ confregit eū. ⁊ occidit iuxta
v̄bū dñi qd̄ locut̄ ē ei. diritq̄ ad filios
suos. **S**ternite mihi asinū. qui cū stra
uissent ⁊ ille abis? iueit cadauer ei⁹ p̄ie
ctū i viā ⁊ asinū ⁊ leonē stātes iuxta cas
dauer. **N**ō cōedit leo de cadauere nec le
sit asinū. **T**ulit q̄z p̄phetes cadauer vi
ri dei ⁊ posuit illū sup asinū et reuersus
intulit i ciuitatē p̄phete senis vt plāge

rent eū. 7 posuit cadauer ei⁹ in sepulcro suo. 7 plāret eū heu heu mi frat. **Lūq;** plāissent eū dixit ad filios suos. **Cum** mortu⁹ fuero sepelire me in sepulcro in q̄ vit dei sepult⁹ est iuxta ossa ei⁹ ponite ossa mea. **Profecto** ei⁹ uiet fmo quē p̄ dicit i fmo dñi 7 altare qd̄ ē i bethel 7 7 oia phana excelsoꝝ q̄ sunt in urbib⁹ samarie. **Post** uerba hec nō est reuersus hieroboa de uia sua pessima. **Secōtrario** fecit de nouissimis pplis sacerdotes excelsoꝝ. **Quicūq;** uolebat i plebat manu suā. 7 fiebat sacerdos excelsoꝝ. **Et** pp̄ hāc cām peccauit hieroboa 7 euersa ē et deleta de sup̄ficie terre.

XIII

In tpe illo egrotauit abia filius hieroboa. dixitq; hieroboa uxori sue. **Surge** 7 cōmura habitū ne cogitaris q̄ sis uxor hieroboa 7 uade i silo ubi ē abias ppha q̄ locut⁹ ē mihi q̄ regiturus eēm sup̄ pplm hūc. **Tolle** q̄ i manu tua decē panes 7 crustulas 7 uas mellis 7 uade ad illū. **Ipe** ei⁹ indicabit tibi qd̄ euetuz sit puero huic. **Fecit** ut dixerat uxor hieroboa. 7 cōsurgēs abiit in silo 7 uenit i domū abie. **At** ille nō poterat uidere. q̄ caligauerāt oculi ei⁹ p̄ senectute. **Dixit** at̄ dñs ad abia. ecce uxor hieroboa i gredit̄ ut cōsulat te sup̄ filio suo q̄ egrotat. **Hec** 7 hec loq̄ris ei. **Cū** ḡ illa intraret 7 dissiparet se eē q̄ erat audiuit abias sonitū pedū ei⁹ i troeuntis p̄ ostiū 7 ait. **Ingrede** uxor hieroboa. q̄re alia te eē filias. **Ego** at̄ missus sum ad te durus nūci⁹. **vade** 7 dic hieroboa. **Hec** dicit dñs de⁹ isrl. **Quia** exaltavi te de medio ppli. 7 dedi te ducem sup̄ pplm meū isrl 7 scidi regnū domus dō 7 dedi illud tibi 7 n̄ fuisti sicut frater me⁹ dō q̄ custodiuit mādata mea. 7 fecit⁹ ē me i toto corde suo faciēs qd̄ placitū eēt i cōsp̄cū meo. **s; opat⁹** es male super oēs q̄ fuerūt an̄ te. **et fecisti** tibi deos alienos 7 asflatiles ut me ad iracūdiāz puocares. **me** at̄ picisti p̄ corp⁹ tuuz. **Idcirco** ecce ego inducā mala super domū hieroboa 7 pcutiā de hieroboa minuentē ad pietē 7 clausuz 7 nouissimū in

israel 7 mūdalo reliq̄as dom⁹ hieroboa sicut mūdari solet sim⁹ vsq; ad purū. q̄ mortui fuerāt de hieroboa in citate comedēt eos canes. q̄ at̄ mortui fuerit in agro uorabūt eos aues celi. q̄ dñs locutus ē. **Tu** igif surge 7 uade i domū tuā 7 i ip̄o itroitu pedū tuoz i urbē mozie puer. 7 plāget eū oīs isrl 7 sepeliet. **Iste** ei⁹ sol⁹ iferes d̄ hieroboa i sepulcz. q̄ in uel⁹ ē sup̄ eo fmo lon⁹ a dño deo israel in domo hieroboa. **Cōstituet** aut̄ sibi dñs regē sup̄ isrl q̄ pcutiet domū hieroboa i hac die 7 b̄ i tpe 7 pcutiet dñs de⁹ isrl sicut moueri solet hardo i aq̄. **Et** euellet isrl de fra bōa hac quā dedit p̄i bus eoz. 7 uētilabit eos trās flumē. q̄ fecerūt sibi lucos ut irritarēt dñm. **Et** tradet dñs de⁹ isrl pp̄ pctā hieroboa q̄ peccauit 7 peccare fecit israel. **Surrent** itaq; uxor hieroboa 7 abiit 7 uenit i thessa. **Lūq;** illa i grederef limē dom⁹. puer mortu⁹ ē 7 sepelierūt eū. 7 plāxit eū oīs isrl iuxta fmonē dñi quē locut⁹ ē in manu sui sui abie p̄ herte. **Reliq;** aut̄ d̄boꝝ hieroboa quō pūgerit 7 quō reguerit ecce scripta sunt in libro d̄boꝝ dieꝝ regū isrl. **Dies** at̄ q̄b̄ reguit hieroboa uigintiduo āni sunt. **Et** dormiuit hieroboa cū p̄ib⁹ suis. reguitq; nadab filius ei⁹ p̄ eo. **Porro** roboa fil⁹ salomōis regnauit i iuda. **Quadragita** 7 vni⁹ āni erat roboa cū regre cepisset decē 7 septē ānis reguit in hierl̄m ciuitate quā elegit dñs ut poneret nomē suū i b̄i ex oib⁹ tribub⁹ isrl. **Nomē** aut̄ m̄tis ei⁹ naama amantes. **Et** fecit iudas malū corā domino. 7 irritauit eū sup̄ oib⁹ q̄ fecerāt p̄es eoz i pctis suis q̄ peccauerūt. **Edificauerūt** ei⁹ 7 ip̄i sibi aras 7 statuas 7 lucos sup̄ oēm collū excelsuz. 7 sub̄ oēm arborē frondosam sed 7 effeminati fuerūt in terra. **fecerūtq;** om̄es abominations gentiū quas attriuit dñs an̄ facie filioꝝ isrl. **In** q̄nto aut̄ anno regni roboa ascēdit sesac rex egypti in hierl̄m 7 tulit thesauros dom⁹ dñi 7 thesauros regios 7 uniuersa diripuit. **scuta** quoq; aurea q̄ fecerat salomō p̄ quib⁹ fecit rex

Regum III

robam scuta crea. et tradidit ea in manu duci scutariorum et eorum qui excubabant ante ostium domus regis. Cumque ingredere tur rex in domum domini portabant ea que perdidit habebat officium et postea reportabant ad armentarium scutariorum. Reliqui autem sermonum roboam et omnia que fecit ecce scripta sunt in libro sermonum diebus regum iuda. Fuitque bellum inter roboam et hieroboam cunctis diebus. Dormiuitque roboam cum patribus suis et sepultus est cum eis in ciuitate dauid. Nomen autem matris eius naama amanites. Et regnauit abia filius eius pro eo.

CXV

Igitur in octauo decimo anno regni hieroboam filij nabath regis uisit abia super iuda. tribus annis regnauit in hierusalem. Nomen matris eius maacha filia abessalon abulauitque in omnibus peccatis patris sui que fecerat ante eum. nec erat cor eius perfectum cum domino deo suo sicut cor domini patris eius. Sed propter domini dedit ei dominus deus suus lucerna in hierusalem ut suscitaret filium eius post eum et statet in hierusalem. eo quod fecisset domini rectum in oculis domini. et non declinasset ab omnibus que preceperat ei cunctis diebus uite sue. excepto simone yrie et heri. Attamen bellum fuit inter abiam et hieroboam omni tempore uite eius. Reliqui autem sermonum abie et omnia que fecit. nonne hec scripta sunt in libro dierum diebus regum iuda. Fuitque per hunc inter abiam et inter hieroboam. Et dormiuit abia cum patribus suis. et sepelierunt eum in ciuitate domini regis et asa filius eius pro eo. In anno ergo vice simo hieroboam regis israel regis iuda. et quadraginta et nono anno regis in hierusalem. Nomen matris eius maacha filia abessalon et fecit asa rectum ante conspectum domini sicut domini pater eius et abstulit effemuratos de terra. purgauitque uniuersas sordes idolorum que fecerat pater eius. Insuper et maacham matrem suam amouit ne esset princeps in sacris priapi. et in loco eius que consecrauerat. subuertitque per eum eius et profregit simulacrum turpissimum et combussit in torrete cedro. Excelsa autem non abstulit. Quertamen cor asa perfectum erat cum domino deo suo cunctis diebus suis. et intu-

lit ea que sanctificauerat pater suus et reuerterat in domum domini. argentum et aurum et uasa. Bellum autem erat inter asa et baasa regem israel cunctis diebus eorum. Ascendit ergo baasa rex israel in iudam. et edificauit rama ut non possit quispiam egredi vel ingredi de parte asa regis iude. Tollens itaque asa omne argentum et aurum quod remanserat in thesauris domus domini. et in thesauris domus regie. dedit illud in manus seruatorum suorum et misit ad benedab filium tabrenmon filij ephion regem sirie que habitabat in damasco dicens. Fedus est inter me et te et inter preteritum meum et preteritum tuum. ad eo misi tibi munera argenti et aurum. et peto ut uentias et ueritatem facias fedus quod habes cum baasa rege israel. et recedat a me. Acquiesces benedab rege asa. misit principes exercitus sui in ciuitates israel. et percusserunt abio. et dan et abel domum maacha. et uniuersas cennerot. omnem scilicet terram neptalim. quod cum audisset baasa iterum misit edificare rama et reuersus est in therfa. Rex autem asa nuntium misit in omnem iudam dicens. Nemo sit excusatus. Et tulerunt lapides de rama. et ligna eius quibus edificauerat baasa. et extruxit de eis rex asa gabba beniamin et maspha. Reliqua autem omnium sermonum asa et uniuersae fortitudines eius et cuncta que fecit et ciuitates quas extruxit. nonne hec scripta sunt in libro dierum diebus regum iuda. Quertamen in tempore senectutis sue uoluit pedes. et dormiuit cum patribus suis. et sepultus est cum eis in ciuitate dauid patris sui. regnauitque io saphat filius eius pro eo. Nadab uero filius hieroboam regnauit super israel duobus annis. et fecit quod malum est in conspectu domini et ambulauit in uisibus patris sui et in peccatis suis quibus peccare fecit israel. In fidiatus est autem ei baasa filius abie de domo ysachar. et percussit eum in gebbetho. que est urbs philistinorum. Siquidem nadab et omnes israel obfidebant gebbetho. Interfecit ergo illum baasa in anno tertio asa regis iuda. et regnauit pro eo. Cumque regnasset percussit omnem domum hieroboam. Non dimisit. nec unquam quidem

animā de semine eius donec deleteret eū
iuxta verbū dōmini qđ locutus fuerat
in manu serui sui abie filonitꝫ propter
peccata hieroboā que peccauerat ⁊ qui-
bus peccare fecerat israel ⁊ propter deli-
ctum quo irritauerat dñm deū israel.
Reliqua autē sermonū nadab ⁊ omnia
q̄ opatus ē. nonne hec scripta sunt in li-
bro verborū dierū regum israel. Fuitqꝫ
bellū inter asa ⁊ baasa regem israel cun-
ctis diebꝫ eorū. Anno tercio asa regis iu-
da regnauit baasa filius abie sup oēm
israel in therfa vigintiquatuor annis. ⁊
fecit malum corā dño ambulauitqꝫ in
vijs hieroboam ⁊ in peccatis eius q̄
peccare fecit israel. **CXV**

Factus ē autē sermo dñi ad iehu
filiū anani s̄ baasa dicens. Pro-
pterea qđ exaltavi te depulueret ⁊ po-
sui te duce sup pplm meū israel. tu autē
ābulasti in via hieroboā. ⁊ peccare feci-
sti populū meuz isrl vt me irritares in
peccatis eorū. ecce ego temerā postero-
ra baasa ⁊ posteriora domus eius ⁊ faci-
am domū tuū sicut domū hieroboā fi-
lij nabath. Qui mortuus fuerit de ba-
asa in ciuitate comedēt eū canes. ⁊ qui
mortuus fuerit ex eo in regione comedēt eū
volucres celi. Reliqꝫ autē finonū baasa
⁊ q̄cūqꝫ fecit ⁊ plia eiꝫ. nōne hec scripta
sunt in libro verborū dierū regū israel.
Dormiuit ḡ baasa cū p̄ribꝫ suis sepul-
tusqꝫ ē in therfa et regnauit hela filiꝫ eiꝫ
p̄ eo. Cū autē in manu iehu filiꝫ anani
pphete verbū dñi factū eēt s̄ baasa ⁊ s̄
domū eius ⁊ s̄ oē malū qđ fecerat corā
dño ad irritanduz euz in opibꝫ manuꝫ
suarū vt fieret sicut domus hieroboam
ob hāc cām occidit euz. hoc ē iehu filius
anani ppheta. Anno vice simo sexto asa
regis iuda regnauit hela filius baasa sup
isrl in therfa duobꝫ annis. et rebellauit s̄
euz seruꝫ suos cambri dur medie pris
equitꝫ. Erat at hela in therfa bibēs ⁊ tes-
mulētus in domo arsa p̄fecti therfa. Ir-
ritauit ḡ cambri percussit ⁊ occidit euz āno
vice simo septimo asa regis iuda. ⁊ reg-
nit p̄ eo. Cūqꝫ regnasset et sedisset sup

soliū eius percussit oēm domū baasa. et
nō dereliquit ex ea mingentē ad pietē et
ppinqꝫ amicos eius. Deleuitqꝫ s̄abri
omnē domū baasa iuxta verbū dñi
quod locutus fuerat ad baasa in manu
iehu prophete p̄pter vniuersa peccata
baasa ⁊ peccata helam filij eius q̄ pecca-
uerunt ⁊ peccare fecerunt israel. puocā-
tes dñm deum isrl in vanitabus suis.
Reliqua autē sermonū hela ⁊ omnia q̄
fecit. nonne hec scripta sunt in libro ver-
borū dierū regum israel. Anno vice si-
mo septimo asa regis iuda regnauit ca-
bri septē diebꝫ in therfa. Porro exerci-
tus obsidebat gebethon vrbem phili-
stinorum. Cūqꝫ audisset rebellasse cam-
bri ⁊ occidisse regem fecit sibi regē ois
israel amri qui erat princeps militie su-
per isrl in die illa in castris. Ascendit er-
go amri ⁊ ois israel cū eo de gebethon
⁊ obsidebāt therfa. Quidēs autē cambri
qđ expugnāda esset ciuitas. ingressus ē
palatium ⁊ succendit se cū domo regia. ⁊
mortuus est in peccatis suis que pecca-
uerat faciēs malū coram dño. ⁊ ambu-
lans in via hieroboā ⁊ in peccato eius q̄
fecit peccare israel. Reliqua autem ser-
monū cambri ⁊ insidiarū eius ⁊ tiran-
nidis nōne hec scripta sunt in libro ver-
borū dierū regum israel. Tūc diuisus
est populus israel in duas partes. Me-
dia pars populi sequebat̄ thebni filiū gi-
neth. vt cōstitueret eū regem. et media
pars amri. Preualuit autēz pplus qui
erat cuz amri p̄plo qui seq̄batur thebni
filiū gineth. mortuusqꝫ est thebni. ⁊ re-
gnauit amri. Anno tricesimo primo asa
regis iuda ⁊ regnauit amri super israel
duodecim ānis. In therfa regnauit sex
annis. emitqꝫ montē samarie a somer
duobꝫ talentis argenti. ⁊ edificauit eum
⁊ vocauit nomē ciuitatꝫ quā extruxerat
noie somer dñi montis samariā. Fecit
autē amri malū in cōspectu dñi ⁊ opatꝫ
ē nequiter super omnes qui fuerunt an-
te eum. Ambulauitqꝫ in omni via hier-
oboā filij nabath in peccatis eius quibꝫ
peccare fecerat israel vt irritaret dñm

Regum III

deus israel in vanitatibus suis. Reliqua
autem sermonum amri et propheta eius quae ges-
sit. nonne haec scripta sunt in libro verborum
diebus israel. Dormiuitque amri cum
patribus suis et sepultus est in samaria
regnavitque achab filius eius pro eo. achab
vero filius amri regnavit super israel an-
no tricesimo octavo a sa regis iuda. Et
regnavit achab filius amri super israel in sa-
maria viginti et duobus annis. Et fecit
achab filius amri malum in conspectu
domini super omnes qui fuerunt ante eum.
Nec suffecit ei ut ambularet in peccatis
hierobam filii nabath. in super duxit uxorem
isabel filiam merbaal regis sidoni-
orum. Et abiit et servavit baal et adoravit
eum. et posuit aram baal in templo baal quod
edificaverat in samaria. et plantavit lu-
cum. Et addidit achab in opere suo irri-
tans dominum deum israel super omnes re-
ges israel qui fuerunt ante eum. In diebus
eius edificavit abiel de bethel hiericho.
In abira primitivo suo fundavit eam
et in segub novissimo suo posuit portas
eius iuxta verbum domini quod locutus fuerat
in manu iosue filii nun. CXVII

At dixit helias tesbites de habi-
tatoribus galaad ad achab. Uxi-
vit dominus deus israel in cuius con-
spectu sto si erit annis his ros et pluvia
nisi iuxta oris mei verba. Et factum est
verbum domini ad eum dicens. Recede hinc et
vade orientem. et abscondere in torrente
carith qui est contra iordanem. et ibi de tor-
rente bibes coruscisque praecipui ut pascant te
ibi. Abiit ergo et fecit iuxta verbum domi-
ni. Cumque abisset sedit in torrente carith
quod est contra iordanem. Corui quoque deferebat
ei panem et carnes mane. similiter panem
et carnes vespere. et bibebat de torrente.
Post dies autem aliquantos siccatum est tor-
rens. non enim pluerat super terram. Factus
est sermo domini ad eum dicens. Surge et va-
de in sareptam sidoniorum. et manebis
ibi. Praecipui enim ibi mulieri viduae ut
pascat te. Surrexit et abiit in sareptam
sidoniorum. Cumque venisset ad portam ci-
uitatis apparuit ei mulier vidua colli-

gens ligna. et vocavit eam dixitque ei. Da
michi paululum aque in vase ut bibam.
Cumque illa pergeret ut afferret. clamavit
post tergum eius dicens. Affer mihi ob-
secro et buccellam panis in manu tua
Quae respondit. Vivit dominus deus tuus
quia non habeo panem nisi quantum pugil-
lus capere potest farinae in hydria et pau-
lulum olei in lechito. En colligo duo li-
gna ut ingrediar et faciam illud mihi et
filio meo ut comedamus et moriamur.
Ad quam helias ait. Noli timere. sed va-
de et fac sicut dixisti. Verumtamen mihi
primum fac de ipsa farinola subnere cuius
panem paululum et affer ad me. tibi autem et
filio tuo facies postea. Nec autem dicit
dominus deus israel. Hydria farinae non
deficiet. nec lechitus olei minuet usque
in diem in qua dominus daturus est pluviam
super faciem terre. Quae abiit et fecit iux-
ta verbum heliae. Et comedit ipse et illa et
domus eius. et ex illa die hydria farinae non
deficit. et lechitus olei non est imminutus
iuxta verbum domini quod locutus fue-
rat in manu heliae. Factum est autem post ver-
ba haec egrotavit filius mulieris matris
familias et erat languor fortissimus ita ut
non remaneret in eo halitus. Dixit ergo
ad heliam. Quid mihi et tibi vir dei. In-
gressus es ad me ut rememorarentur ini-
quitates mee et interficeres filium meum. et
ait ad eam helias. Da mihi filium tuum.
Tulitque eum de sinu eius et portavit in ce-
naculum ubi ipse manebat et posuit super le-
ciculum suum. et clamavit ad dominum et dixit.
Domine deus meus etiam ne vidua apud quam
ego utcumque sustetor afflixisti ut interfice-
res filium eius. Et expandit se atque inessus est
super puerum super vicibus et clamavit ad domi-
num et ait. Domine deus meus reverterat obsecro anima
pueri huius in viscera eius. Et exaudivit
dominus vocem heliae et reversa est anima pueri intra
eum et revivit. Tulitque helias puerum. et de-
posuit eum de cenaculo in inferiorem domum et
tradidit matri suae et ait illi. En vivit filius
tuus. Dixitque mulier ad heliam. Nunc in isto
cognovi quoniam vir tuus es tu. et verbum domini in
ore tuo verum est. CXVIII

Post dies multos factum est verbum domini ad heliam in anno tercio dicens. Vade et ostende te achab ut tem pluuiam super faciem terre. Fuit ergo helias ut ostenderet se achab. Erat autem fames vehemens in samaria. Locauitque achab abdia dispensatorem domus sue. Abdias autem timebat dominum deum valde. Nam cum interficeret iesabel prophetam domini tulit ille centum prophetas et abscondit eos quinquagenos et quinquagenos in speluncis et pavit eos pane et aqua. Dixit ergo achab ad abdia. Vade in terram ad vniuersos fontes aquarum et in cunctas valles si forte possimus inuenire herbam et saluare equos et mulos et non penitus iumentum intereat. Diuiseruntque sibi regiones ut circumiret eas. achab ibat per viam unam et abdias per viam alteram seorsum. Cumque esset abdias in via helias occurrit ei. Qui cum cognouisset eum cecidit super faciem suam et ait. Num tu es domine mihi helias. Cui ille respondit. Ego. Et dixit. Vade et dic domino tuo. Adest helias. Et ille. Quid peccavi inquit quomodo trades me suum tuum in manu achab ut interficiat me. Cuius dominus deus tuus? quod non est gens aut regnum in quo non miserit dominus meus te requireres. Et respondens illi cunctis non est hic adiurauit regna singula et geres eo quod minime repereris. Et nunc dicens mihi. vade et dic domino tuo adest helias. Cumque recessero a te, spiritus domini asportabit te in locum quem ego ignoreo. et ingressus nuntiabo achab et non inueniens te interficiet me. Seruus autem tuus timet dominum ab infantia sua. Numquid non indicatum est tibi domino meo quod fecerim cum interficeret iesabel prophetas domini quod absconderim de prophetis domini centum viros quinquagenos et quinquagenos in speluncis et pauerim eos pane et aqua. Et nunc tu dicens vade et dic domino tuo adest helias ut interficiat me. Et dixit helias. Cuius dominus exercituum autem cuius vultum scio quod hodie apparebo ei. Abiit ergo abdias in occursum achab et indicauit ei. Tuncque achab in occursum helie et cum vidisset eum ait. Tu ne es ille qui conturbas

israel. Et ille ait. Non ego turbavi israel sed tu et domus patris tui qui dereliquisti mandata domini et secuti estis baalim. Venit autem nunc mitte et congrega ad me vniuersum israel in monte carmeli. et prophetas baal qui dringetos quinquaginta. prophetasque lucorum quinquaginta quod promedit de mensa iesabel. Si sit achab ad omnes filios israel et congregauerit prophetas in monte carmeli. Accedens autem helias ad omnem populum israel ait. Vobis quo claudicat in duas partes. Si dominus est deus sequimini eum. si autem baal sequimini illum. Et non respondit ei populus verbum. Et ait rursum helias ad populum. Ego remansus propheta domini solus. prophete autem baal quinquaginta et quinquaginta. prophetasque lucorum quinquaginta viri sunt. Denique nobis duo boues. et illi eligant sibi bouem unum et in frustra cedentes ponant super ligna. ignem autem non supponant. Et ego faciam bouem alterum. et imponam super ligna. ignem autem non supponam. Inuocate nomina deorum vestrorum. et ego inuocabo nomen dei mei. et deus qui exaudierit per ignem ipse sit deus. Respondens omnis populus ait. Optima propositio quam locutus est helias. Dixit ergo helias prophetis baal. Eligite vobis bouem unum et facite panem. quod vos plures estis et inuocate nomina deorum vestrorum. ignemque non supponatis. Qui cum tulissent bouem quem dederat eis. fecerunt. et inuocabant nomen baal de mane usque meridie dicentes. Baal exaudi nos. Et non erat vox nec qui responderet. Tunc filiebatque altare quod fecerant. Cumque esset iam merudies illudebat illis helias dicens. Clamate voce maiore. Deus enim est et forsitan loquitur. aut in diuersorio est. aut in itinere aut certe dormit ut excitetur. Clamabant ergo voce magna et incidebant se iuxta ritum suum cultris et lanceolis donec perfunderent sanguine. Postquam autem transiit meridies et illis prophetantibus venerat tempus quo sacrificium offerri solet nec audiebatur vox neque aliquis respondebat nec attendebat orantes. dixit helias omni populo. Venite ad me. Et accedente ad se populo curauit altare domini quod destructum fuerat et tulit duodecim lapides iuxta numerum

tributu filioꝝ iacob. ad que factus e ser-
mo domini dicēs. **I**srahel erit nomē tuū
7 edificauit de lapidibꝫ altare in noie do-
mini. **F**ecitqꝫ aqueductū quasi p̄ duas
aratuꝫulas. in circumitu altaris 7 p̄po-
suit ligna diuisitqꝫ per mēbra touē 7 po-
suit sup ligna. 7 ait. **I**mplete quatuor
hidrias aqua. 7 fundite sup holocaustū
7 super ligna. **R**ursumqꝫ dixit. **E**tia se-
cūdo hoc facite. **Q**ui cū fecissent secun-
do ait. **E**tia tercio idipm facite. **F**ecerūt
qꝫ tercio 7 currebāt aque circū altare 7
fossa aqueductus repleta est. **C**unqꝫ iā
tempus esset vt offerretur holocaustū
accedens helias propheta ait. **D**ñe deus
abraam isaac 7 israhel. ostēde hodie qꝫ tu
es deus israhel 7 ego fauus tuus et iuxta
p̄ceptum tuū feci omnia verba hec.
Exaudi me dñe exaudi me vt discat po-
pulus iste. qꝫ tu es dñs deus 7 tu con-
uertisti cor eorū iterū. **A**ccidit aut ignis
dñi 7 vorauit holocaustū 7 ligna et lapi-
des. puluere quoqꝫ 7 aquā q̄ erat in aq̄-
ductu lambens. **Q**uod cū vidisset ois
p̄plus cecidit in faciē suā 7 ait. **D**ñs ipse
est deus dñs ipse e deus. **D**ixitqꝫ helias
ad eos. **A**pprehēdite p̄phetas baal. et
ne vnus q̄dem effugiat ex eis. **Q**uos
cum apphēdissent dixit eos helias ad
torrentem cison 7 interfecit eos ibi. **E**t
ait helias ad achab. **A**scende comede 7
bibe. qꝫ sonus multe pluuię e. **A**scendit
achab vt comederet 7 biberet helias au-
tem ascendit in verticem carmeli 7 pro-
nus in terrā posuit faciē suā iter genua
sua 7 dixit ad puerū suū. **A**scende 7 p̄spi-
ce p̄ mare. **Q**ui cū ascendisset 7 cōtem-
platus esset ait. **N**on est quicqꝫ. **E**t rur-
sum ait illi. **R**euertere septem vicibus
In septia aut vice ecce nubecula par-
ua quasi vestigiū hominis ascēdebat de
mari. **Q**ui ait. **A**scēde 7 dic achab. **I**n-
ge currū tuū 7 descende. ne occupet te
pluuia. **C**unqꝫ se verteret huc atqꝫ illuc.
ecce celi cōtenebrari sunt 7 nubes 7 vē-
tus 7 facta e pluuiā grādis. **A**scendens
itaqꝫ achab abiit in israhel. 7 man⁹ dñi i-
lacta e sup heliā. accinctisqꝫ lūbis cur-

rebat añ achab donec veniret i israhel.

Unciavit aut achab **C**XIX
Israhel oia q̄ fecerat helias et
quod occidisset vnuerfos p̄phe-
tas baal gladio. **D**ixitqꝫ iesabel nūciū
ad heliam dicēs. **D**ec mihi faciāt dij 7
hec addant. nisi hac hora cras posuero
aiam tuā sicut aiām vni⁹ ex illis. **T**imu-
it q̄ helias 7 abiit quocūqꝫ eum ferebat
volūtas venitqꝫ in bersabee iuda 7 dimi-
sit ibi puerū suū 7 prexit in desertū viā
vni⁹ diei. **C**unqꝫ venisset 7 sederet sub
vnā iuniperū. petiuit aię sue vt morere-
tur. **E**t ait. **S**ufficit mihi dñe tolle ani-
mā meā. **N**ecqꝫ em̄ melior sum q̄ p̄tes
mei. **P**roiecitqꝫ se 7 obdormiuit in vni-
bra iuniperi. **E**t ecce angelus dñi teti-
git eū 7 dixit illi. **S**urge comede. **R**e-
spexit 7 ecce ad caput suū subcinericius
panis 7 vas aque. **C**omedit ergo et bi-
bit 7 rursum obdormiuit. **R**euersusqꝫ
e angelus dñi secūdo 7 tetigit eū. dixitqꝫ
illi. **S**urge comede. **G**radis em̄ tibi re-
stat viā. **Q**ui cū surrexisset. comedit 7
bibit. 7 ambulauit i fortitudine cibi illius
q̄ dragita diebꝫ 7 q̄draginta noctibꝫ vsqꝫ
ad mōtē dei oreb. **C**unqꝫ venisset illuc
man sit in spelunca. **E**t ecce sermo dñi
ad eū. **Q**uid hic agis helia. **A**t ille rñ-
dit. celo celatus sum p̄ dño deo exerci-
tuū. qꝫ dereliquit pactū dñi filij israhel.
Alaria tua destruxerūt 7 p̄phetas tu-
os occiderūt gladio 7 relictus sum ego
solus. 7 q̄runt animā meā vt auferant
eam. **E**t ait ei. **E**gredere et sta in mōte
coram domino. **E**t ecce dñs trāsiit. 7 spi-
ritus grādis 7 fortis subuertens mons-
tes 7 cōterens petras añ dominū. **N**on
in spiritu dñs. **E**t post sp̄m cōmotio.
Nō in cōmōtione dominus. **E**t post cō-
mōtionē ignis. **N**ō i igne dñs. **E**t post
ignē sibilus aure tenuis. **I**q̄d cū audisset
helias opuit vultū suū pallio. 7 egres-
sus stetit i ostio spelūce. 7 ecce vox ad eū
dicens. **Q**uid hic agis helia. **E**t ille rñ-
dit. celo celatus sum p̄ dño deo exerci-
tuū qꝫ dereliquit pactū tuū filij israhel.
Alaria tua destruxerūt. 7 p̄phetas tuos
occiderūt gladio. et derelictus sum ego.

solus. et quærit animam meam ut auferat eam
Et ait dominus ad eum. Uade et reuertere in
viam tuam per desertum in damascum. Cum
peruenieris illuc unges asahel regem
super siriam. et iehu filium namsi unges re-
gem super israel. heliseum autem filium saphat
qui est de abelmeula unges prophetam pro
te. Et erit quicumque fugerit gladium asahel
occidet eum iehu. et quicumque fugerit gladi-
um iehu interficiet eum heliseus. Et de-
relinqua mihi in israel septem milia vi-
rorum quorum genua non sunt incuruata ante
baal. et omne os quod non adorauerit eum
osculans manum. Profectus ergo inde
helias reperit heliseum filium saphat aram
tem in duodecim iugis bouum et ipse in du-
odecim iugis bouum arantibus vnus erat.
Cumque venisset helias ad eum misit pallium
suum super eum. Qui statim relictis lobus
cucurrit post heliam et ait. Osculor oro te
preme meum et matrem meam et sic sequar te
dixitque ei. Glade et reuertere. Quod enim
meum erat feci tibi. Reuersus autem ab eo
tulit par bouum et mactauit illud et in ara
turo bouum corit carnes. et dedit populo et pome-
derunt. Ad surgensque abiit et secutus est
heliam et ministrabat ei. **CXX**

Porro benadab rex sirie congrega-
uit omnem exercitum suum et triginti-
duos reges secum. et equos et currus
et ascendens pugnat contra samariam. et ob-
sedit eam. Mittensque nuncios ad achab re-
gem israel in ciuitate ait. Hec dicit bena-
dab. Argentum et auxilium tuum meum est. et uxores
tue et filij tui optimi mei sunt. Rnditque rex israel.
Iuxta verbum tuum domine mi-
serere. tuus sum ego et omnia mea. Reuertentes
que nuncios dixerunt. Hec dicit benadab qui
misit nos ad te. Argentum tuum et auxilium tuum
et uxores tuas et filios tuos dabo mihi.
Tas igitur hac eadem hora mitte suos me-
os ad te et scrutabunt domum tuam et domum
suorum tuorum. et omne quod eis placuerit ponent
in manibus suis et auferent. Vocauit autem
rex israel omnes seniores terre et ait. Aduertite
te et videte quoniam insidiet nobis. Misit enim
ad me per uxores meas et filios per argenteo
et auro. et non abnuui. Dixeruntque omnes

maiores natu et vniversus populus ad
eum. Non audias neque acquiescas illi. Res-
ponditque nuncios benadab. Dicite domino
meo regi. Omnia propter que misisti ad
me seruum tuum in initio faciam. hac autem
rem facere non possum. Reuersique nu-
cians. retulerunt ei. Qui remisit et ait. Hec
faciat mihi dominus et hec addat. si suffecerit
pulsis samarie pugillis omnis populi
qui sequitur me. Et respondens rex israel ait
Dicite ei. Ne gloriens accinctus equo ut di-
stinctus. Factum est autem cum audisset bena-
dab verbum istud. bibeat ipse et reges in
vmbra culis et ait seruis suis. Circudate
te ciuitatem. et circudederunt eam. Et ecce
propheta vnus accedens ad achab regem
israel. ait ei. Hec dicit dominus. Certe vidis
disti omnem multitudinem hanc nimiam
Ecce ego tradam eam in manum tuam ho-
die ut scias quia ego sum dominus. Et ait
achab. Per quem. Dixitque ei. Hec dicit
dominus. Per pedisequos principum
provinciarum. Et ait. Quis incipiet phari-
ri. Et ille dixit. Tu. Recensuit ergo pueros
principum provinciarum et reperit num-
erum ducentorum triginta duorum. Et recensuit
post eos populum. omnes filios israel septem
milia. et egressi sunt meridie. Benadab
autem bibeat temulentus in vmbra
culo suo. et reges triginta duo cum eo qui
ad auxilium eius venerant. Egressi sunt
autem pueri principum provinciarum in prima
fronte. Misit itaque benadab qui nunciaue-
runt ei dicentes. Viri egressi sunt de sama-
ria. At ille ait. Sine pace veniunt app-
hendere eos viuos. sicut ut plene viuos
eos capite. Egressi sunt ergo pueri princi-
pum provinciarum ac reliquus exercitus sequens.
Et percussit vnusquisque virum quem se reiebat
fugeruntque sirii et percussus est eos israel.
Fugit quoque benadab rex sirie in equo cum equis
bus suis. Necnon egressus rex israel percussit
fit equos et currus. et percussit siriam plaga ma-
gna nimis. Accedens autem propheta ad regem
israel dixit. Glade et confortare et scito et
vide quid facias. Sequenti enim anno rex
sirie ascendet contra te. Serui vero regis sirie
dixerunt ei. Dominus montium sunt dominus eorum;

Regum III

ideo supauerunt nos. Sed melius est ut pugnemus contra eos in castris, et obtinebimus eos. Tu ergo verbis hoc fac. Amoue reges singulos ab exercitu suo et pone principes pro eis, et instaure nubes militum, qui ceciderunt de tuis, et equos secundum equos pristinos, et currus secundum currus quos ante habuisti et pugnamus contra eos. Credidit consilio eorum et fecit ita. Igitur postquam annus transierat recessit benadab siros et ascendit in affec ut pugnent contra israel. Porro filii israel recesserunt sunt, et acceptis cibariis profecti ex aduerso, castrorum metati sunt contra eos quasi duo pueri greges caprarum aut repleuerunt frum. Et accedens unus vir dei dixit ad regem israel. Nec dicit dominus. Quia dixerunt siri, deus motum est dominus et non est deus vallium. Dabo omnem multitudinem hanc gratum de in manu tua, et scietis quod ego sum dominus. Dirigebantque septem diebus ex aduerso hi atque illi acies. Septima autem die commissum est bellum. Percusseruntque filii israel de siris centum milia pedum in die vna. Fugerunt autem siri qui remanserant in affec in ciuitate, et cecidit murus super viginti septem milia hominum qui remanserant. Porro benadab fugiens ingressus est ciuitatem in cubiculum quod erat intra cubiculum, dixeruntque ei sui sui. Ecce audiui quod reges domus israel clementes sunt. Donam igitur itaque saccos in lumbis nostris, et funiculos in capitibus nostris, et egrediamur ad regem israel, forsitan saluabit animas nostras. Accinxerunt saccis lutos suos et posuerunt funiculos in capitibus suis, veneruntque ad regem israel et dixerunt ei. Seruus tuus benadab dicit. Viuat oro te anima mea. Et ille ait. Si adhuc viuit, frater meus est. Quod acciperunt viri pro homine, et festinantes rapuerunt verbum ex ore eius atque dixerunt. Frater tuus benadab viuit. Et dixit eis. Ire et adducite eum ad me. Egressus est ergo ad eum benadab et leuauit eum in currum suum. Qui dixit ei. Ciuitates quas tulit pro meus a parte tuo reddam, et plateas fac tibi in damasco sicut fecit pro me in samaria, et ego federat recedam a te. Pepigit ergo fedus et dimisit eum. Tunc vir quidam de filiis prophetarum

tarum dixit ad focum suum in sermone domini. Percute me. At ille noluit percutere. Qui ait. Quia noluisi audire vocem domini ecce recedes a me et percutiet te leo. Cum paululum recessisset ab eo inuenit eum leo atque percussit. Sed et alter inueniens virum dixit ad eum. Percute me. Qui percussit eum et vulnerauit. Abijt ergo propheta et occurrit regi in via, et mutauit aspectionem pulueris os et oculos suos. Cum rex transisset, clamauit ad regem et ait. Seruus tuus egressus est ad plandum cominus, cum fugisset vir vnus adduxit eum quidam ad me, et ait. Custodi virum istum. Qui si lapsus fuerit erit anima tua pro anima eius, aut talentum argenti appendes. Dum autem ego turbatus huc illucque me verterem, subito non comparuit. Et ait rex israel ad eum. Hoc est iudicium tuum quod ipse decreuisti. At ille statim absternit puluerem de facie sua, et cognouit eum rex israel quod esset de prophetis. Qui ait ad eum. Nec dicit dominus. Quia dimisisti virum dignum morte de manu tua, erit anima tua pro anima eius, et populus tuus pro populo eius. Reuersus est igitur rex israel in domum suam audire contemnens et furibundus venit in samariam.

LXXI

Post verba autem hec tempore illo vinea erat naboth israelite qui erat in israel iuxta palatium achab regis samarie. Locutus est ergo achab ad naboth dicens. Da mihi vineam tuam ut faciam mihi ortum oleum, quia vicina est prope domum meam. Daboque tibi pro ea vineam meliorem, aut si commodius tibi putas argenti precium quantum digna est. Qui respondit naboth. Propitius sit mihi dominus ne temerem hereditatem patrum meorum tibi. Venit ergo achab in domum suam indignus et frensus super verbo quod locutus fuerat ad eum naboth israelites dicens, non dabo tibi hereditatem patrum meorum. Et proiciens se in lectulum suum auertit faciem suam ad parietem et non comedit panem. Ingressa est autem ad eum isabel uxor sua, dixitque ei. Quid est hoc unde anima tua contristata est

7 quare nō comedis panē. Qui rēdit ei
Locutus sum naboth iſraelite. 7 di-
xi ei. Da mihi vineā tuā accepta pecu-
nia. aut ſi tibi placet dabo tibi vineam
meliorē p̄ ea. Et ille ait. nō dabo tibi vi-
neā meā. Dixit ḡ ad eū iſabel vxor ei.
Grādis auctoritatē es. 7 bñ regē regnū
iſrael. Surge 7 comede panē. et eq̄ aio
eſto. Ego dabo tibi vineā naboth iſra-
elite. Scripſit itaq̄ litteras ex nomie
achab 7 ſignit eas anulo ei. 7 miſit ad
maiores natu 7 optimates q̄ erāt in ci-
uitate eius 7 habitabāt cū naboth. Lī-
tū aut̄ hec erat ſn̄ia. Predicate ieiuniū
7 ſedere facite naboth inter p̄ios popu-
li. 7 ſubmittite duos viros filios belial
7 eū. 7 falſum testimoniū dicāt. benedi-
xit naboth deū 7 regē. 7 educite eū 7 la-
pidate. ſicq̄ moriat. Fecerunt ergo ci-
ues eius maiores natu et optimates q̄
habitabāt cū eo in vrbe ſicut p̄cepit eiſ
iſabel. 7 ſicut ſcriptū erat in l̄is quas
miſerat ad eos. Predicauerūt ieiuniū
7 ſedere fecerūt naboth iter p̄imos po-
puli 7 adductis duob̄ viris filijs diabo-
li fecerūt eos ſedere 7 eū. At illi. ſ. vt vi-
ri diabolici dixerūt p̄tra eū testimoniū
coram multitudine. Benedixit naboth
deū 7 regē. Quāob̄zē eduxerūt eum ex
tra ciuitatē 7 lapidib̄ interfecerūt. Vi-
ſerūtq̄ ad iſabel dicētes. Lapidatus ē
naboth 7 mortuus ē. Factū ē aut̄ cum
audiffet iſabel lapidatū naboth 7 mor-
tuū. locuta eſt ad achab. Surge poſ-
ſide vineā naboth iſraelite q̄ noluit
tibi acquieſcere. 7 dare eā accepta pecu-
nia. Nō em̄ viuunt naboth ſed mortuus
eſt. Quō cū audiffet achab mortuū vicz
naboth. ſurrerit et deſcēdebat in vineā
naboth iſraelite vt poſſideret eā. Fas-
ctus ē igit̄ ſermo dñi ad heliā teſbiten di-
cēs. Surge et deſcēde i occurſuz achab
regis iſrael qui eſt in ſamaria. Ecce ad
vineam naboth deſcēdit vt poſſidat eā
7 loqueris ad eū dicens. Hec dicit dñs
deus. Occidiſti. inſuper 7 poſſediſti. Et
poſt hec addes. Hec dicit dñs. In loco
hoc in quo lincerunt canes ſanguinem

naboth. lambent quoq̄ ſanguinem tu-
um. Et ait achab ad Heliā. Nū inueni-
ſti me inimicum tibi. Qui dixit. Inue-
ni. eo q̄ vendatus ſis vt faceres ma-
lum in conſpectu dñi. Hec dicit dñs.
Ecce ego inducā ſup te malū 7 demetā
poſteriora tua. 7 iterficiā te achab min-
gentē ad parietem 7 clauſum 7 vltimū
in iſrael. Et dabo domū tuam ſicut do-
mū hieroboam filij naboth. 7 ſicut do-
mum baala filij abia. qz egifti vt me ad
iracūdiā puocares 7 peccare feciſti iſra-
el. Sed 7 de iſabel locutus eſt dñs di-
cens. Canes comedent iſabel in agro
iſrael. Si mortuus fuerit achab i ci-
uitate. comedēt eū canes. ſi aut̄ mortu-
us fuerit in agro. comedēt eū volucres
celi. Igit̄ non fuit al̄ talis ſicut achab
qui vendatus ē vt faceret malū in cō-
ſpectu dñi. Cōcitauit em̄ eū iſabel vxor
ſua. 7 abominabilis factus eſt intantū
vt ſequeretur idola que fecerant amoz
rei quos cōſumpſit dñs a facie filioz iſ-
rael. Itaq̄ cum audiffet achab ſermo-
nes iſtos ſcidit veſtimenta ſua. 7 operu-
it cilitio carnem ſuaz ieiunauitq̄ 7 dor-
uit in ſacco. 7 ambulauit demillo capi-
te. Et factus eſt ſermo dñi ad heliam
teſbiten dicens. Nōne vidiffi humili-
atus ē mei cauſa. nō inducam malū in
dieb̄ eius. ſed in dieb̄ filij ſui inferam
malum domui eius. **XXII**

Tranſierunt igit̄ tres āni abſq̄
bello inter ſiriā 7 iſrael. In an-
no aut̄ tercio deſcēdit ioſaphat
rex iuda ad regem iſrael. Dixitq̄ rex iſ-
rael ad ſeruos ſuos. Ignoratis q̄ no-
ſtra ſit ramoth galaad. 7 negligim⁹ tol-
lere eam de manu regis ſirie. Et ait ad
ioſaphat. Venies ne mecum ad p̄eliā
dum in ramoth galaad. Dixitq̄ ioſa-
phat ad regem iſrael. Sicut ego ſum
ita 7 tu. Populus meus 7 populus tu-
us vnū ſunt. 7 equites mei equites tui
Dixitq̄ ioſaphat ad regem iſrael. Que-
re oro te hodie ſermonem dñi. Cōgre-
gauit ergo rex iſrael. p̄phetas quadring

Regum III

gētos circū viros. et ait ad eos. Ire de-
 teo i ramoth galaad ad bellandū an q̄e
 scere. Qui rīderūt. Ascēde et dabit eā
 dñs in manu regis. dixit autē iosaphat
**Nō ē hic ppheta dñi q̄sp̄iā vt interroge
 m' p eū. Et ait rex isrl ad iosaphat. Re-
 māsit vir vn' p quē possum' interroga
 re dñm. sed ego odi eū qz nō prophetat
 mihi bonū sed malū. micheas fili' iem-
 la. Cui iosaphat ait. Ne loq̄ris ita rex.
 Locauit ḡ rex isrl eunuchū q̄ndā et di-
 xit ei. Festina adducere micheā filium
 iemla. Rex at isrl et iosaphat rex iuda se
 debāt vnusq̄sq̄ i solio suo vestiti cultu
 regio in area iuxta ostiū porte samarie
 et vniuersi pphete pphatabāt in p̄scū
 eoz. Fecit q̄z sibi sedechias fili' chanaā
 cornua ferrea et ait. Nec dicit dñs. Bis
 vtilabis firia donec teleas eaz. Q̄sq̄
 pphete filii pphatabāt dicētes. Ascēde
 in ramoth galaad et vade p̄spe et tradet
 dñs in man' regis. Nūc' dō q̄ ierat vt
 vocaret micheā locutus ē ad eū dicēs.
 Ecce s̄mōes pphetarū ore vno regi bo-
 na p̄dicāt. Sit ergo s̄mo tuus similis
 eoz. et loq̄re bona. Cui micheas ait. Vi-
 uit dñs. quia q̄d cūq̄ dixerit mihi dñs.
 hoc loquar. Venit itaq̄ ad regē. et ait il-
 li rex. Michea. ire debemus in ramoth
 galaad ad p̄lianduz an cessare. Cui ille
 rīdit. Ascende et vade p̄spere. et tradet
 dñs in manu regis. Dixit autē rex ad eū
 Itez atq̄ itez adiuro te vt non loq̄ris
 mihi nisi q̄d v̄x est in noie dñi. Et ille
 ait. Vidi cunctū israhel disp̄sum in mō-
 tibz quasi oues nō habētes pastorem.
 Et ait dñs. Nō hñt isti dñm. reuertat̄
 vnusquisq̄ in domū suā in pace. Dixit
 ḡ rex israhel ad iosaphat. Nūquid nō dixi
 tibi qz nō pphetat mihi bonū sed semp
 malū. Ille vero addens ait. Propter h̄
 audi s̄monē dñi. Vidi dñm sedentem
 sup soliū suū. et oēm exercitū celi assiste-
 tem ei a dextris et a sinistris. Et ait dñs
 Quis decipiet achab regē israhel vt ascē-
 dat et cadat in ramoth galaad. Et di-
 xit vnus verba huiuscemodi et alius ali-
 ter. Egredius ē autē spūs et stetit eciam**

dño et ait. Ego decipiā illū. Cui locutus
 ē dñs. In quo. Et ille ait. Egrediar. et
 ero spūs mendax in ore oīm pphetarū
 eius. Et dixit dñs. Decipies et p̄ualeb.
 egredere et fac ita. Nūc igitur ecce dedit
 dñs spūm mendacij in ore oīm ppheta-
 tarū tuoz q̄ hic sunt. et dñs locutus ē p̄
 te malū. Accessit autē sedechias fili' cha-
 naan et p̄cussit micheā in maxillā et dixit
 Ne ne ḡ dimisit spūs domini et locut'
 ē tibi. Et ait micheas. Visurus es i die
 illa qñ ingredieris in cubiculū intra cu-
 biculū vt abscondaris. Et ait rex israhel
**Tollite micheā et maneat apud ammō
 p̄cipē ciuitatis et apud ioas filiū ama-
 lech. et dicite eis. Nec dicit rex. Mittite
 virū istū in carcerē et sustentate eū pane
 tribulatōnis et aqua angustie donec re-
 uertar in pace. Dixitq̄ micheas. Si re-
 uersus fueris in pace. nō est locutus in
 me dñs. Et ait. Audite ppli oēs. ascen-
 dit itaq̄ rex israhel et iosaphat rex iuda i
 ramoth galaad. Dixit itaq̄ rex israhel ad
 iosaphat. Sume arma et ingredere p̄-
 liū et induere vestibz tuis. Porro rex is-
 rael mutauit habitū suū et ingressus ē
 bellū. Rex autē sirie p̄ceperat principibz
 currū trigintaduobz dicēs. Nō pugna-
 bitis s̄ m inozē et maiorē quēpiā nisi s̄
 regē israhel solū. Cū ergo vidissent p̄-
 cipes currū iosaphat suspicati sunt qz
 ip̄e eēt rex israhel. et ip̄etu facto puḡbant
 s̄ eū. Et exclamauit iosaphat. Intelle-
 xerūtq̄ principes currū qz nō eēt rex is-
 rael. et cessauerūt ab eo. Vir autē qdā tes-
 tendit arcū in incertū sagittā dirigens
 et casu p̄cussit regē israhel in t̄ pulmonem et
 stomachū. At ille dixit aurige suo. Uer-
 te manū tuā et eijce me de exercitu. qz
 graui' vulnerat' sum. Commissum ē eri-
 go p̄liū i die illa. Et rex israhel stabat i cur-
 ru suo s̄ f̄rios et mortu' est v̄spe. Flue-
 bat autē sanguis plage in sinū currus et
 p̄co insonuit in vniuerso exercitu aq̄q̄
 sol occūberet dicēs. Vnusq̄sq̄ reuertat̄
 tur in ciuitatē et in terrā suā. Mortu' ē
 autē rex. et platus ē in samariam. Sepe-
 leruntq̄ regem in samaria et lauerunt**

